

Priekšlikumu un komentāru apkopojums par konsultāciju dokumentu par kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku

29.08.2022

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.	<p>10. RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo jeb bilances vērtību gada beigās, neņemot vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, izņemot gadījumu, kad komersants kļuvis par regulējamu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju pēc 2021.gada 31.decembra, kā arī gadījumu, kad notikusi komersanta reorganizācija un reorganizācijā iesaistīts neregulēts komersants, no kura nav iespējams iegūt aktīvu vērtību uz 2021. gada 31. decembri. Minētajos gadījumos neņem vērā veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, kas notikusi pēc komersanta</p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas projekta (turpmāk – Metodika) 10.punktā norādīts, ka RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo jeb bilances vērtību gada beigās. Sabiedrība piedāvā precizēt ""iepriekšējais gads” terminu.</p> <p>Priekšlikums Regulatoram:</p> <p>Precizēt Jaunās metodikas 10.punktā minēto frāzi “iepriekšējais gads”, paskaidrojot, ka ar to saprotams “jaunākais publiski pieejamais gada finanšu pārskats, kas pieejams tarifu aprēķina projekta iesniegšanas brīdī”.</p> <p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Metodikas 10.punktā noteikts, ka kapitāla izmaksu aprēķinos ietvertu RAB vērtību nosaka uz iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo jeb bilances vērtību gada beigās. Lūdzam precizēt, pret kādu atskaites punktu ir nosakāms</p>	<p>Ņemts vērā</p> <p>Papildināta metodikas 10.punkta redakcija.</p>	<p>10. RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu jaunākā publiski pieejamā gada finanšu pārskata bilances vērtību gada beigās, neņemot vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi. Ja komersantam pamatotu apstākļu dēļ nav informācijas par aktīvu vērtību 2021.gada 31.decembrī, tam ir pienākums saskaņot ar Regulatoru RAB vērtību tarifu projekta aprēķināšanas procesā.</p>

	<i>kļūšanas par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vai pēc reorganizācijas procesa noslēgšanās.</i>	iepriekšējais gads (tarifa projekta iesniegšanas brīdis, tarifa spēkā stāšanās brīdis, vai šī izvēle paliek operatora ziņā).		
2.	<i>11. Komersants nodrošina RAB iekļauto aktīvu vēsturiskās vērtības uzskaites izsekojamību aktīvu līmenī pa finansējuma avotiem, dalījumā starp komersanta finansējumu un citu pušu finansējumu.</i>	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Metodikas 11.punktā paredzēts nosacījums nodrošināt aktīvu vērtības izsekojamību aktīvu līmenī, dalījumā starp komersanta un citu pušu finansējumu. Šādu dalījuma principu būtu iespējams nodrošināt, nodalot komersanta un Eiropas Savienības vai citas starptautiskas organizācijas finansējumu, tomēr šāda nodalīšana ārkārtīgi sarežģītās administrēšanas dēļ būtu praktiski neiespējama attiecībā uz lietotāja pieslēguma maksas attiecināšanu uz katru elektroenerģijas sadales sistēmas aktīvu. AS “Sadales tīkls” skaidro, ka aktīva dzīves cikla laikā var notikt vairākkārtējas izmaiņas, piemēram, aktīvs var tikt pārbūvēts, pārvietots dažādu trešo pušu pieprasījumu dēļ. Tostarp, aktīvs sākotnēji var tikt finansēts no sistēmas operatora finansējuma, bet vēlāk aktīvam pieslēdzot jaunu sistēmas lietotāja elektroietaisi un saņemot pieslēguma maksu, aktīva finansējuma avots būtu maināms. Turklāt jau šobrīd pastāv cits risinājums, kā tiek nodrošināta pieslēguma maksas uzskaitē un kā no pakalpojumu tarifu aprēķiniem tiek izslēgta nolietojuma vērtība aktīviem, kas finansēti no trešo pušu līdzekļiem. Īpaši sarežģīta šāda uzskaitē ir situācijā, kad pieslēguma maksa tiek noteikta atbilstoši slodzes vienības izbūves izmaksām. Lūdzam Metodikas 11.punktā ietvert precizējumu, ka šā punkta ietvaros jēdziens “citu pušu finansējums” neietver lietotāju segto pieslēguma maksu.</p>	<p>Ņemts vērā</p> <p>Regulators vērš uzmanību, ka līdz šim brīdim saskaņā ar Regulatora 2011.gada 15.decembra lēmuma Nr.1/32 “Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” 61.9.punktu sadales sistēmas operators nodrošina izsekojamību un uzskaiti aktīvu līmenī pa finansējuma avotiem, dalījumā starp sadales sistēmas operatora finansējumu un citu pušu finansējumu, aktīviem, kas nodoti ekspluatācijā no 2020.gada 1.janvāra.</p> <p>Ņemot vērā plānotās izmaiņas attiecībā uz pāreju uz nominālo kapitāla atdeves likmi, kas paredz arī pāreju uz turpmāku RAB vērtības nepārvērtēšanu, Regulators piekrīt, ka komersantu prakse, finanšu uzskaites mērķiem nodalot trešo pušu finansētos aktīvus un</p>	<i>11. Komersants nodrošina RAB iekļauto aktīvu vēsturiskās vērtības uzskaites izsekojamību pa finansējuma avotiem, dalījumā starp komersanta finansējumu un citu pušu finansējumu.</i>

			<p>izslēdzot tos ar nākamo periodu ieņēmumiem, ir pietiekama lietotāju interešu aizstāvības nodrošināšanai.</p> <p>Neatkarīgi no tā, Regulators rosina komersantus veikt uzskaiti šādā detalizācijā, jo nākotnē varētu rasties nepieciešamība rast risinājumu, kā nodrošināt pakalpojumu kvalitāti, drošību un pieejamību, sevišķi gadījumos, kuros daļa no RAB finansēta no trešo personu līdzekļiem.</p>	
3.		<p>Būvmateriālu ražotāju asociācija</p> <p>Būvmateriālu ražotāju asociācijas ieskatā pieņemumu par negatīvām kapitāla atdeves likmēm ir radījis neatbilstošs bezriskā likmes un patērētāju cenas atskaites periods, jo spēkā esošā metodika bezriskā likmes aprēķinam izmanto 10 gadu slīdošo vidējo Vācijas parādzmju (ar 10 gadu atlikušo temiņu) otrreizējā tirgus likmi, savukārt patērētāju cenu indeksa aprēķinam tiek izmantoti pēdējo 5 gadu dati. Stabils makroekonomiskos apstākļos PCI piecu gadu atsauces periods būtu pietiekošs, taču šobrīd to būtu jākorrigē uz 10 gadu periodu.</p> <p>Šādas korekcijas būtu ievērojami vienkāršākas un neradītu izmaksu pieaugumu Latvijas patērētājiem pretēji tam, kas šobrīd ir piedāvāts Dokumentā, kur ir paredzēts atteikties no aktīvu pārvērtēšanas tiesībām kombinācijā ar reālo kapitāla atdeves likmi.</p>	<p>Ņemts vērā.</p> <p>Regulators, ņemot vērā pašreizējo makroekonomisko situāciju, piekrīt Būvmateriālu ražotāju asociācijas argumentam, ka piecu gadu patērētāju cenu indeksa (PCI) atsauces periods ir pietiekams stabils makroekonomiskos apstākļos un, turpinot kapitāla atdeves likmes aprēķināšanu reālā izteiksmē, būtu jākorrigē uz desmit gadu atsauces periodu, lai izlīdzinātu netipiski straujo inflācijas</p>	<p>40. Kapitāla atdeves likmes, ko piemēro, aprēķinot elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu, elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu, dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma, dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma, dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma un universālā pasta pakalpojuma tarifu projektu, kura spēkā stāšanās datums plānots 2023. un 2024.gadā, aprēķina reālā izteiksmē saskaņā ar šādu formulu:</p> $wacc_r = \left(\frac{1 + \left(r_e \times \frac{E}{(E+D)} \times \frac{1}{(1-t)} + r_d \times \frac{D}{(E+D)} \right)}{1 + PCI_{izm}} \right) - 1,$

		<p>Būvmateriālu ražotāju asociācija piedāvātā sekojošas redakcijas grozījumu spēkā esošajā metodikā:</p> <p>4.1. .... PCI_{izm} – patēriņa cenu gada vidējo (janvāris–decembris) pārmaiņu desmit iepriekšējo kalendāro gadu vidējā vērtība [%]. Ja PCI_{izm} vērtība ir negatīva, aprēķinā izmanto vērtību 0%.</p> <p>2022.gada 23.augusta atkārtotajā viedokļu saskaņošanas sanāksmē (turpmāk – Atkārtotā saskaņošanas sanāksme) Būvmateriālu ražotāju asociācijas pārstāvis atbalstīja Regulatora piedāvāto Metodikas projekta 40.punkta redakciju, kas paredz pārejas periodu, kurā tiek piemērota kapitāla atdeves likme reālā izteiksmē, norādot, ka tas ir kompromiss starp Būvmateriālu ražotāju asociācijas sākotnējo piedāvājumu noteikt 2011.gada 31.decembri kā datumu, pēc kura veiktās pārvērtēšanas netiek ņemtas vērā, un Regulatora sākotnējo piedāvājumu konsultāciju dokumentā, kas paredzēja pāreju uz kapitāla atdeves likmes nominālā izteiksmē piemērošanu no 2023.gada.</p> <p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Atkārtotajā saskaņošanas sanāksmē izteica šādu viedokli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aicināja Regulatoru skaidrot, kā un vai tiks ņemtas vērā pārejas periodā veiktās aktīvu pārvērtēšanas. Neņemot vērā pārvērtēšanu rezultātus komersantiem var nākties norakstīt tos zaudējumus, līdz ar to piedāvātā pieeja, lai arī lietotājiem nodrošina stabilus tarifus, rada nestabilu regulatīvo vidi operatoriem. 2. Uzdeva jautājumu, vai pārvērtēšanu rezultātus var iekļaut regulatīvajā rēķinā vai kapitāla izmaksu korekcijā. Gadījumā, ja tas nav paredzēts, AS “Sadales tīkls” aicināja precizēt kapitāla izmaksu 	<p>pieauguma efektu. Ņemot vērā minēto un to, ka Regulators saredz nepieciešamību, ievērojot gan pakalpojumu sniedzēju, gan pakalpojumu lietotāju intereses, paredzēt pārejas periodu nominālās kapitāla atdeves likmes ieviešanai elektroenerģijas pārvades un sadales sistēmas, dabasgāzes pārvades un sadales sistēmas un uzglabāšanas pakalpojumiem, kā arī universālā pasta pakalpojumam, nodrošinot, ka nominālā kapitāla atdeves likme netiek attiecināta uz nesen pārvērtētiem aktīviem. Pārejas periodā Regulators aprēķina kapitāla atdeves likmi 2023. un 2024.gadam reālā izteiksmē, savukārt kapitāla atdeves likmi nominālā izteiksmē minētajiem pakalpojumiem paredzēts aprēķināt un piemērot tarifos, kuru plānotais spēkā stāšanās datums ir 2025.gadā. Metodika papildināta ar 40.punktu, kas paredz pārejas perioda</p>	<p><i>kur $wacc_r$ – vidējā svērtā kapitāla atdeves likme reālā izteiksmē [%];</i></p> <p><i>PCI_{izm} – patēriņa cenu gada vidējo (janvāris–decembris) pārmaiņu desmit iepriekšējo kalendāro gadu vidējā vērtība [%]. Ja PCI_{izm} vērtība ir negatīva, aprēķinā izmanto vērtību 0%.</i></p>
--	--	---	--	--

		<p>korekcijas aprēķināšanas punktu, jo no piedāvātās redakcijas to nevar nolasīt.</p> <p>3. Lūdza skaidrot, vai nevar paredzēt komersantam iespēju pārejas periodā spēkā esošam tarifam regulatīvā perioda laikā mainīt piemērojamo kapitāla atdeves likmi.</p> <p>Kopumā AS “Sadales tīkls” atbalstīja Regulatora piedāvāto pārejas periodu, vienlaikus lūdzot Regulatoram skaidrojumu par izteiktajiem jautājumiem un veikt nepieciešamos precizējumus Metodikā.</p> <p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Atkārtotajā saskaņošanas sanāksmē norādīja, atbalsta Regulatora piedāvāto pārejas periodu kā kompromisa variantu, vienlaikus norāda, ka Regulatoram nepieciešams izvērtēt situāciju ar reālās kapitāla atdeves likmes apmēru 2024.gadā.</p> <p>AS “Gaso”, AS “Augstsprieguma tīkls”</p> <p>Atkārtotajā saskaņošanas sanāksmē atbalstīja Regulatora piedāvāto pārejas periodu, vienlaikus pievienojoties AS “Sadales tīkls” izteiktajam viedoklim par papildu skaidrojumu un precizējumu nepieciešamību.</p>	<p>kapitāla atdeves likmes aprēķināšanu reālā izteiksmē.</p> <p>Attiecīgi, ņemot vērā, ka pārejas periodā ir paredzēts aprēķināt kapitāla atdeves likmi reālā izteiksmē, aprēķina formulā PCI atsaucies periods ir noteikts 10 gadi.</p> <p>Atbildot uz AS “Sadales tīkls” izteikto viedokli:</p> <p>1. Pārejas periodā komersantu veikto pārvērtēšanu rezultātus nav plānots ņemt vērā. Regulators sagaida, ka 2023./2024.gadā, veicot aktīvu vērtības novērtēšanu, auditori ņems vērā kapitāla atdeves likmes reālā izteiksmē vērtību un sagaidāmo aktīvu atdevi un attiecīgi koriģēs regulējamo aktīvu bāzē iekļauto aktīvu vērtību.</p> <p>Regulators norāda, ka nominālā kapitāla atdeves likme tiek piemērota nepārvērtētai regulējamo aktīvu bāzes vērtībai, tāpēc piedāvā pārejas periodu, lai pēc pēdējās veiktās aktīvu pārvērtēšanas būtu</p>	
--	--	---	--	--

			<p>pagājuši vismaz pieci gadi. Ja komersants 2024.gadā veic pārvērtēšanu, tad piemērot 2025.gadā šai regulējamo aktīvu bāzes vērtībai nominālo kapitāla atdeves likmi nebūtu iespējams, jo to nevarētu uzskatīt par nepārvērtētu vērtību. Līdz ar to Regulatora piedāvātais variants ir kompromiss starp pakalpojumu sniedzēju un lietotāju interesēm.</p> <p>2. Regulators norāda, ka, pēc pašreizējā regulējuma, regulatīvajā rēķinā netiek ņemtas vērā kapitāla izmaksu novirzes, kas pārsniedz atļautajos ieņēmumos iekļautās kapitāla izmaksas. Metodikā paredzēts, ka būs iespējams aprēķināt kapitāla izmaksu korekciju, ja kapitāla izmaksas faktiski ir bijušas lielākas nekā atļautajos ieņēmumos iekļautās, taču tas nav attiecināms uz pārvērtēšanu rezultātiem. Līdz ar to Regulators saredz nepieciešamību precizēt Metodikas 35.punktu, papildinot to ar nosacījumu, ka kapitāla</p>	
--	--	--	---	--

			<p>izmaksu korekcijas aprēķinā neņem vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu rezultātus (skat. piedāvāto galīgo 35.punkta redakciju Viedokļu un komentāru apkopojuma 6.punktā).</p> <p>3. Regulators paskaidro, ka nav paredzēts mainīt esošo pieeju, ka kapitāla atdeves likme ir nemainīga visā regulatīvā perioda laikā. Papildus Regulators norāda, ka, aprēķinot kapitāla izmaksu korekcijas, tās jāaprēķina ar regulatīvajā periodā piemēroto kapitāla atdeves likmi, nevis atsevišķiem gadiem noteiktajām likmēm. Regulators saprot, ka šādā situācijā komersanti vēlēšies noteikt īsākus regulatīvos periodus, un pieļauj, ka īsāki regulatīvie periodi ir atbilstošāki pašreizējiem mainīgajiem apstākļiem.</p> <p>Atbildot uz AS “Conexus Baltic Grid” izteikto viedokli par 2024.gada reālās kapitāla atdeves likmes apmēru, Regulators paskaidro, ka minētā vērtība ir novērtējums,</p>	
--	--	--	---	--

			kurā ir izdarīti samērā pesimistiski pieņēmumi par kapitāla tirgus procentu likmēm (proti, pieņemts, ka tās nemainīsies), un šobrīd paredzēt, kāda būs faktiskā 2024.gadam aprēķinātā vērtība, nav iespējams.	
4.	<p>10. RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo jeb bilances vērtību gada beigās, neņemot vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, izņemot gadījumu, kad komersants kļuvis par regulējamu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju pēc 2021.gada 31.decembra, kā arī gadījumu, kad notikusi komersanta reorganizācija un reorganizācijā iesaistīts neregulēts komersants, no kura nav iespējams iegūt aktīvu vērtību uz 2021. gada 31. decembri. Minētajos gadījumos neņem vērā veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, kas notikusi pēc komersanta kļūšanas par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vai pēc reorganizācijas procesa noslēgšanās.</p>	<p>Būvmateriālu ražotāju asociācija</p> <p>Ja tomēr Regulators uzstāj uz nepieciešamību mainīt RAB novērtēšanas un kapitāla atdeves principus, paredzot ieviest vēsturiskās RAB vērtības kombinācijā ar nominālo kapitāla atdeves likmi, tad Dokumentā piedāvātais RAB pārvērtēšanas galējais termiņš – 2021.gada 31.decembris ir pilnīgi nepieņemams, jo kombinācijā ar nominālo kapitāla atdeves likmi tik salīdzinoši nesen veikta aktīvu pārvērtēšana radīs milzīgu negatīvu ietekmi uz sistēmas pakalpojumu tarifos iekļaujamām kapitāla izmaksām. Šāda pieeja nākamo gadu laikā radīs vairāk kā 70 miljonu EUR papildu izmaksas Latvijas elektroenerģijas un dabasgāzes industriālajiem patērētājiem (t.sk. pateicoties neatbilstošai izmaksu attiecināšanai un šķērssubsīdijām).</p> <p>Būvmateriālu ražotāju asociācija piedāvātā sekojošas redakcijas Regulatora izstrādātajā Metodikā:</p> <p>10. RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo jeb bilances vērtību gada beigās, neņemot vērā pēc 2011.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, izņemot gadījumu, kad komersants kļuvis par regulējamu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju pēc 2011.gada 31.decembra, kā arī gadījumu, kad notikusi komersanta reorganizācija un reorganizācijā iesaistīts neregulēts komersants, no kura nav iespējams iegūt aktīvu vērtību uz 2011.gada 31.decembri, ar nosacījumu, ka izņēmums ir</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>Ievērojot lielāko sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju (sistēmas operatoru) veikto pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, kas pabeigtas no 2019. līdz 2021.gadam, Regulators ir apstiprinājis vairākus tarifu projektus, tādējādi atzīstot veikto pamatlīdzekļu pārvērtēšanu rezultātus un, ņemot vērā minētās vērtības, ir noteicis atļautos ieņēmumus nākamajam regulatīvajam periodam un tarifus – tarifu periodam. Nosakot, ka RAB pārvērtēšanas termiņš ir 2011.gads, netiek ievērots tiesiskās paļāvības princips.</p> <p>Regulators šo jautājumu ir vērtējis no abu pušu – pakalpojumu sniedzēju un</p>	<p>10. RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu jaunākā publiski pieejamā gada finanšu pārskata bilances vērtību gada beigās, neņemot vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi. Ja komersantam pamatotu apstākļu dēļ nav informācijas par aktīvu vērtību 2021.gada 31.decembrī, tam ir pienākums saskaņot ar Regulatoru RAB vērtību tarifu projekta aprēķināšanas procesā.</p>

		<p>attiecināms tikai uz to aktīvu daļu, par kuru nav iespējams iegūt šo aktīvu vērtību uz 2011.gada 31.decembri. Minētajos gadījumos neņem vērā veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, kas notikusi pēc komersanta kļūšanas par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vai pēc reorganizācijas procesa noslēgšanās.</p> <p>Saskaņošanas sanāksmē Būvmateriālu ražotāju asociācijas pārstāvis uzsvēra, ka iepriekš veiktu pārvērtēšanas rezultātu iekļaušana RAB vērtībā, kurai tiek piemērota nominālā kapitāla atdeves likme, ir finanšu pamatprincipu neievērošana, jo, piemēram, ieguldot kapitālu līdzvērtīgos finanšu instrumentos (valsts vērtspapīros, citās zema riska parādzīmēs), to nominālā vērtība ir gandrīz nemainīga, līdz ar to instrumenta turētājs gūst peļņu (nominālo procentu likmi) no sava faktiskā ieguldījuma.</p> <p>Atkārtotajā saskaņošanas sanāksmē Būvmateriālu ražotāju asociācijas pārstāvis Regulatoram uzdeva jautājumu, vai tuvāko divu – trīs gadu laikā Regulators plāno pārskatīt kapitāla atdeves likmes sastāvdaļu (ne tikai bezriskā likmes, bet arī beta koeficientu un tirgus riska piemaksas) aprēķinu.</p>	<p>lietotāju – perspektīvas, ņemot vērā netipiskās/neparedzētās makroekonomiskās izmaiņas, kā arī to, ka kapitāla tirgus rādītāji sākuši būtiski attālināties no patēriņa cenu pieauguma tendencēm, un secinājis, ka izvēlētā pieceja ilgtermiņā ir vissamērīgākā visu pušu interesēm.</p> <p>Regulators piekrīt, ka nominālā kapitāla atdeves likme ideālā teorētiskā situācijā būtu piemērojama tikai nepārvērtētai RAB vērtībai, tomēr norāda, ka dažādu apstākļu (piemēram, nozares reformu, komersantu reorganizāciju) dēļ vēsturiskā iegādes vērtība nav nosakāma. Regulatora ieskatā, esošajos apstākļos ar augstu inflācijas un būvniecības izmaksu pieaugumu un pieaugošu komersanta motivāciju pārvērtēt aktīvus, piedāvātā pieceja pārejai uz nominālās likmes piemērošanu vidējā termiņā un ilgtermiņā ir</p>	
--	--	--	---	--

			<p>labvēlīgāka visām iesaistītajām pusēm, nekā tad, ja tiek saglabāta esošā pieeja ar regulāru aktīvu pārvērtēšanu un reālo kapitāla atdeves likmi (arī salāgojot vidējo rādītāju aprēķina periodus).</p> <p>Papildus Regulators norāda, ka starptautiskajā regulēšanas praksē ir piemēri, ka citu valstu regulatori dažādu apstākļu dēļ ir izvēlējušies regulēšanas pieejas maiņu, kuras rezultātā nominālo kapitāla atdeves likmi piemēro RAB vērtībai, kura tiek nofiksēta regulējuma maiņas brīdī un kurā iekļauti iepriekš veiktu pārvērtēšanu rezultāti (piemēram, Grieķija, kur elektroenerģijas sadalē RAB tiek iekļauti līdz 2009.gadam veikto pārvērtēšanu rezultāti un piemērota nominālā kapitāla atdeves likme). Avots: EERP Ziņojums par Eiropas enerģētikas tīklu regulatīvo ietvaru 2022.</p> <p>https://www.ceer.eu/documents/104400/-/-/ae4ccaa5-796d-f233-</p>	
--	--	--	--	--

			<p>bfa4-37a328e3b2f5, pielikumu tabulas.</p> <p>Vienlaikus Regulators informē, ka, ņemot vērā pašreizējo makroekonomisko situāciju, saskata nepieciešamību noteikt pārejas periodu nominālās kapitāla atdeves likmes ieviešanā elektroenerģijas pārvades un sadales, dabasgāzes pārvades, uzglabāšanas un sadales un universālajam pasta pakalpojumam līdz 2025.gadam (skat. Viedokļu apkopojuma 3.punktu).</p> <p>Atbildot uz atkārtotajā saskaņošanas sanāksmē uzdoto jautājumu, Regulators paskaidro, ka šobrīd kā nākamo soli izmaiņām metodikā paredz regulējumu konkrētu investīciju atbalstā, savukārt izmaiņas kapitāla atdeves likmes aprēķināšanā šobrīd nav plānotas, tomēr Regulators neatstās bez ievērības apstākļus, ja tie dos pietiekamu pamatu aprēķinu metodi pārskatīt.</p>	
--	--	--	---	--

5.	<p>10. RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo jeb bilances vērtību gada beigās, neņemot vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, izņemot gadījumu, kad komersants kļuvis par regulējamu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju pēc 2021.gada 31.decembra, kā arī gadījumu, kad notikusi komersanta reorganizācija un reorganizācijā iesaistīts neregulēts komersants, no kura nav iespējams iegūt aktīvu vērtību uz 2021. gada 31. decembri. Minētajos gadījumos neņem vērā veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, kas notikusi pēc komersanta kļūšanas par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vai pēc reorganizācijas procesa noslēgšanās.</p>	<p>AS “Gasos”</p> <p>Lai mazinātu nevienlīdzīgu attieksmi un nodrošinātu godīgu pieeju pret visiem sistēmas operatoriem, AS “Gasos” ierosina Regulatoram izvērtēt šādas iespējas:</p> <p>(1) Veikt RAB indeksāciju uz 2021. gada beigām, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi pret visiem regulētajiem komersantiem;</p> <p>(2) Noteikt pārejas periodu, kur atrunāts, ka sistēmas operatori, kuru tarifu projekti ir apstiprināti uz ilgāku periodu par 2023. gadu – var veikt aktīvu pārvērtēšanu un nolietojuma pieaugums tiks iekļauts nākamā tarifu projekta attaisnojamajās izmaksās, vai</p> <p>(3) Noteikt citu kompensācijas mehānismu sistēmas operatoriem, kuriem ir apstiprināts tarifs uz laika periodu ilgāku par 2023. gadu, paredzot, ka negūtā peļņa, kas rodas mainoties kapitāla atdeves likmei no reālās uz nominālo, tiek atgūta.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>Regulators, izvērtējot AS “Gasos” viedokli, piekrīt komersanta viedoklim par nepieciešamību radīt vienlīdzīgu attieksmi pret visiem sistēmas operatoriem un saskata, ka komersanta piedāvājums par RAB indeksāciju uz 2021.gada beigām ir ņemams vērā. Metodikā iekļauts 41.punkts, kas paredz komersantam iespēju pamatot šādas indeksācijas nepieciešamību un nosaka indeksācijā izmantojamo cenu indeksu.</p>	<p>41. Elektroenerģijas pārvades sistēmas operators, elektroenerģijas sadales sistēmas operators, dabasgāzes pārvades sistēmas operators, dabasgāzes sadales sistēmas operators un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators, kurš pēdējo aktīvu vai to daļu pārvērtēšanu veicis līdz 2021.gada 31.decembrim, tarifu projekta aprēķinā kapitāla izmaksu vērtības noteikšanai var izmantot indeksētas RAB vērtības par periodu no pēdējās aktīvu pārvērtēšanas līdz 2021.gada 31.decembrim, iesniedzot Regulatoram pamatojumu un piemērojot šādas patēriņa cenu gada vidējo (janvāris–decembris) pārmaiņu vērtības.</p>
6.	<p>VI. Kapitāla izmaksu korekcija</p>	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Metodikā ir paredzēta ex-post pieeja kapitāla izmaksu pieauguma uzskaitē regulatīvā perioda laikā. Vienlaikus konsultāciju dokumentā izvērtēta alternatīva pieeja jeb ex-ante principa piemērošana. Abas metodes ir teorētiski izmantojamas un uzskatāmas par taisnīgām no sabiedrības un operatora perspektīvas. Tomēr katrai no šīm pieejām ir savi trūkumi, kas saistīti ar operatora ieņēmumu kavējumu laikā un tarifu stabilitāti visā regulatīvā perioda ietvarā. AS “Sadales tīkls” ieskatā neviena no šīm pieejām nedod līdzsvarotu ieguvumu un risku kombināciju un uzsver, ka no lietotāja perspektīvas samērīgāka pieeja, kas</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>Regulatora ieskatā, saskaņošanas sanāsmē piedāvātais kompromisa variants ir ņemams vērā, jo tas sabalansē gan operatoru, gan pakalpojumu lietotāju intereses. Metodikas 35.punktā veiktas attiecīgas izmaiņas, paplašinot investīciju, uz</p>	<p>35. Kapitāla izmaksu korekciju par iepriekšējo regulatīvo periodu nosaka aktīviem, kuri iekļauti iepriekš Regulatora apstiprinātajā sistēmas attīstības 10 gadu plānā, vai, ja attiecīgajam komersantam nav pienākuma tādu plānu izstrādāt vai Regulators to vēl nav apstiprinājis, aktīviem, kuru izveidošanu paredz likumdevējs vai kuru nepieciešamību nosaka trešo pušu likumīgas prasības. Kapitāla izmaksu korekcijas aprēķinā</p>

		<p>nodrošinātu augstāku tarifa stabilitāti un prognozējamību regulatīvā perioda laikā, būtu izmantot apvienotu metodi, kas ļautu pēc ex-ante principa tarifu projekta aprēķinā ietvert 50% no investīciju apjoma, ko komersants plāno veikt attiecīgajā regulatīvajā periodā, bet regulatīvā perioda laikā pēc ex-post pieejas veikt izmaksu korekciju caur regulatīvo rēķinu. Šādas metodes rezultātā būtu iespējams visaugstākajā mērā nodrošināt tarifu stabilitāti, kā arī maksimāli mazināt ārējo neparedzamo faktoru ietekmi.</p> <p>2022.gada 10.augusta viedokļu saskaņošanas sanāksmē (turpmāk – Saskaņošanas sanāksme) AS “Sadales tīkls” pārstāvis piedāvāja kompromisa risinājumu: investīciju kapitāla izmaksas iekļaut ar ex-post pieeju, vienlaikus paplašinot investīciju tvērumu.</p> <p>Atkārtotajā saskaņošanas sanāksmē AS “Sadales tīkls” uzdeva precizējošus jautājumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kas notiek ar kapitāla izmaksām un korekciju, ja komersants iegulda aktīvā, kas sākotnēji izveidots par trešo pušu finansējumu – piemēram, turpina attīstīt izveidotu IT sistēmu? 2. Ja pamatlīdzekļu izveidošanas periods (piemēram, apjomīgiem kopīgo interešu projektiem) ir garāks par regulatīvo periodu, komersantam rodas kreditēšanas izmaksas. Vai tās nebūtu iekļaujamas kapitāla izmaksu korekcijās? <p>Kopumā Atkārtotajā saskaņošanas sanāksmē AS “Sadales tīkls”, AS “Conexus Baltic Grid”, Būvmateriālu ražotāju asociācijas, AS “Augstsprieguma tīkls” un AS “Gasos” pārstāvji atbalstīja piedāvāto 35.punkta redakciju.</p>	<p>kurām attiecināmas kapitāla izmaksu korekcijas pēc <i>ex-post</i> pieejas, tvērumu.</p> <p>Papildus ir ņemts vērā AS “Sadales tīkls” atkārtotajā saskaņošanas sanāksmē izteiktais viedoklis, ka nepieciešams precizēt 35.punkta redakciju.</p> <p>Atbildot uz atkārtotajā saskaņošanas sanāksmē uzdotajiem jautājumiem, Regulators paskaidro:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kapitālieguldījumi aktīvos, kas veikti, izmantojot komersanta paša līdzekļus, ir iekļaujami regulējamo aktīvu bāzē un tiem tiek aprēķinātas kapitāla izmaksas – gan nolietojums, gan kapitāla atdeve. 2. Finansēšanas izmaksas nav paredzēts iekļaut regulatīvajā rēķinā. Regulators ir vērtējis starptautisko regulēšanas praksi, tomēr nav atradis konkrētus risinājumus šādai situācijai. Starptautiskā regulēšanas prakse liecina, ka 	<p>neņem vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu rezultātus.</p>
--	--	---	--	--

			<p>lielākoties šādas izmaksas regulatīvajā rēķinā neiekļauj. Papildus Regulators norāda, ka kredītu procentu izmaksas, kas rodas pamatlīdzekļa izveides stadijā, komersants var kapitalizēt pamatlīdzekļa vērtībā un atgūt pamatlīdzekļa kalpošanas laikā.</p>	
7.	<i>VI. Kapitāla izmaksu korekcija</i>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>“Proti, ja tiktu pielietota alternatīva opcija (kur komersants savu RAB regulatīvā perioda sākumā nosaka, balstoties uz investīciju plānu šim regulatīvajam periodam), kurai papildus tiktu pielietota arī kapitāla izmaksu korekcija regulatīvā perioda beigās (kur tiktu salīdzināta saņemtā kompensācija par kapitāla izmaksām un faktiski radušās kapitāla izmaksas regulatīvā perioda laikā), tad tas vienlaicīgi nodrošinātu to, ka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Komersants laicīgāk saņemtu kompensāciju par papildu kapitāla izmaksām (nevis tikai nākamā regulatīvā perioda laikā); 2) gadījumā, ja faktiskie kapitālieguldījumi bija lielāki par plānotajiem, tad komersants nākamā regulatīvā perioda laikā iegūs nesaņemto kompensāciju; 3) gadījumā, ja faktiskie kapitālieguldījumi bija mazāki par plānotajiem, tad lietotāji nākamā regulatīvā perioda laikā atgūs pārmaksāto kompensāciju. <p>Vēlamies vērst Regulatora uzmanību arī uz to, ka atbilstoši izvēlētajai opcijai par papildu kapitāla izmaksu kompensāciju būs nepieciešams pielāgot arī Jaunās metodikas 20. punktā ietverto formulu, tas ir, ja tiek</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>Regulators saredz, ka priekšlikums būtu daļēji ņemams vērā un attiecīgi papildināma metodikas VI nodaļa.</p> <p>Skatīt viedokli Viedokļu apkopojuma 6.punktā.</p> <p>Papildus attiecībā uz komersanta uzdoto jautājumu Regulators paskaidro, ka uzturēšanas kapitālieguldījumu iekļaušana tiek paredzēta faktiskajā vērtībā pirms regulatīvā perioda.</p> <p>Atbilstoši Viedokļu apkopojuma 6.punktā piedāvātajai Metodikas 35.punkta redakcijai uzturēšanas kapitālieguldījumu daļai,</p>	

		<p>izvēlēta alternatīvā opcija, tad aprēķinos ir jāizmanto arī nolietojums nākotnes aktīviem.</p> <p>Jautājumi Regulatoram:</p> <p>Kāpēc kapitāla izmaksu korekcijā nav paredzēta iespēja iekļaut arī uzturēšanas kapitālieguldījumus, kas pārsniedz vēsturisko nolietojumu? Kāpēc kapitāla izmaksu korekcijā nav paredzēta iespēja iekļaut arī kapitālieguldījumus, kas veikti, lai sniegtu regulētus pakalpojumus tādā tehniskā veidā, kādā to pieprasa lietotāji? Kāpēc Regulatora piedāvātajā alternatīvajā opcijā nav paredzēts veikt kapitāla izmaksu korekciju, attiecinot to uz nākamo regulatīvo periodu?</p> <p>Priekšlikumi Regulatoram:</p> <p>Kompensāciju par papildu kapitāla izmaksām veikt, balstoties uz alternatīvo opciju (investīciju plānu), taču paredzot kompensāciju arī par augstākiem par nolietojumu uzturēšanas kapitālieguldījumiem un citiem kapitālieguldījumiem, kā arī paredzot regulatīvā perioda beigās veikt kapitāla izmaksu korekcijas aprēķinu (kā tas ir paredzēts pamata opcijā).”</p>	<p>kas pārsniedz vēsturisko nolietojumu, būs iespējams aprēķināt kapitāla izmaksu korekciju.</p>	
8.	<p>25. Aktīvus klasificē vienveidīgu vai līdzīgu pamatlīdzekļu grupās, kuras komersanti var papildināt pēc vajadzības saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, grāmatvedības normatīvajiem aktiem un pieņemto komersanta grāmatvedības politiku, saskaņojot ar Regulatoru.</p> <p>Atbilstoši noteiktajai aktīvu klasifikācijai ir noteikti minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības</p>	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Papildināt 2.pielikuma tabulas virsrakstu ar piezīmi šādā redakcijā: “*Jaunām aktīvu kategorijām/grupām/apakšgrupām, kas nav ietvertas šajā pielikumā, lietderīgās lietošanas laiku nosaka sistēmas operators”</p>	<p>Ņemts vērā</p> <p>Regulators paskaidro, ka Metodikas pielikumos ietvertās aktīvu klasifikācijas aptver būtiskākās aktīvu grupas un nosaka šo grupu minimālos lietderīgās lietošanas laikus. Metodikas pielikumu tvērums neizslēdz iespēju, ka komersants klasificē aktīvus detalizētākās aktīvu grupās, ievērojot</p>	<p>25. Aktīvus klasificē vienveidīgu vai līdzīgu pamatlīdzekļu grupās, kuras komersanti var papildināt pēc vajadzības saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, grāmatvedības normatīvajiem aktiem un pieņemto komersanta grāmatvedības politiku, saskaņojot ar Regulatoru.</p> <p>Atbilstoši noteiktajai aktīvu klasifikācijai ir noteikti minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi, kurus komersants piemēro, veicot nolietojuma</p>

	<p><i>norakstīšanas periodi, kurus komersants piemēro, veicot nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas aprēķinus.</i></p> <p><i>Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu grupas un to minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi definēti katrai regulētajai nozarei šīs metodikas pielikumos:</i></p> <p><i>25.1. elektroenerģijas pārvade – 1.pielikums;</i></p> <p><i>25.2. elektroenerģijas sadale – 2.pielikums;</i></p> <p><i>25.3. dabasgāzes pārvade un uzglabāšana – 3.pielikums;</i></p> <p><i>25.4. dabasgāzes sadale – 4.pielikums;</i></p> <p><i>25.5. ūdenssaimniecība – 5.pielikums;</i></p> <p><i>25.6. universālais pasta pakalpojums – 6.pielikums.</i></p>		<p>minimālos lietderīgās lietošanas laikus, kas noteikti Metodikas pielikumos būtiskajām aktīvu grupām.</p>	<p><i>un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas aprēķinus.</i></p> <p><i>26. Būtiskākās pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu grupas un to minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi definēti katrai regulētajai nozarei šīs metodikas pielikumos:</i></p> <p><i>26.1. elektroenerģijas pārvade – 1.pielikums;</i></p> <p><i>26.2. elektroenerģijas sadale – 2.pielikums;</i></p> <p><i>26.3. dabasgāzes pārvade un uzglabāšana – 3.pielikums;</i></p> <p><i>26.4. dabasgāzes sadale – 4.pielikums;</i></p> <p><i>26.5. ūdenssaimniecība – 5.pielikums;</i></p> <p><i>26.6. universālais pasta pakalpojums – 6.pielikums.</i></p> <p><i>Komersants var klasificēt aktīvus detalizētākās aktīvu apakšgrupās, ievērojot minimālos lietderīgās lietošanas laikus atbilstoši metodikas pielikumiem.</i></p>
9.	<p><i>25. Aktīvus klasificē vienveidīgu vai līdzīgu pamatlīdzekļu grupās, kuras komersanti var papildināt pēc vajadzības saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, grāmatvedības normatīvajiem aktiem un pieņemto</i></p>	<p>AS “Augstsprieguma tīkls”</p> <p>Tāpat, AS “Augstsprieguma tīkls” vērš uzmanību, ka nodrošinot saimniecisko darbību, komersantiem var veidoties arī jauna veida aktīvi un to grupas, kas nav minēti Konsultāciju dokumenta pielikumā Piemēram, 2024.gadā AS “Augstsprieguma tīkls” plāno uzstādīt elektroenerģiju</p>	<p>Ņemts vērā</p> <p>Pēc saskaņošanas sanāksmes ņemts vērā komersanta priekšlikums un attiecīgi papildināts Metodikas 1.pielikums. Skatīt Viedokļu</p>	<p><i>25. Aktīvus klasificē vienveidīgu vai līdzīgu pamatlīdzekļu grupās, kuras komersanti var papildināt pēc vajadzības saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, grāmatvedības normatīvajiem aktiem un</i></p>

<p><i>komersanta grāmatvedības politiku, saskaņojot ar Regulatoru.</i></p> <p><i>Atbilstoši noteiktajai aktīvu klasifikācijai ir noteikti minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi, kurus komersants piemēro, veicot nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas aprēķinus.</i></p> <p><i>Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu grupas un to minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi definēti katrai regulētajai nozarei šīs metodikas pielikumos:</i></p> <p><i>25.1. elektroenerģijas pārvade – 1.pielikums;</i></p> <p><i>25.2. elektroenerģijas sadale – 2.pielikums;</i></p> <p><i>25.3. dabasgāzes pārvade un uzglabāšana – 3.pielikums;</i></p>	<p>uzkrājošās baterijas un sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtu (sinhrono kompensatoru) AS “Augstsprieguma tīkls” lūdz Regulatoru sniegt skaidrojumu, kā ir plānots nākotnē risināt šādas situācijas, kā arī aicina rast iespēju šādas situācijas atrunāt Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikā.</p>	<p>apkopojuma 8. un 9.punktu.</p> <p>Vērtējot līdzšinējo pieredzi, Regulators secina, ka pēc būtības regulēto komersantu pamatdarbības veids nemainās vai mainās ļoti lēni, attīstoties tehnoloģijām u.c. apstākļu dēļ. Ja nākotnē notiktu šobrīd neparedzamas izmaiņas aktīvu klasifikācijā, kuri piedalās regulēto pakalpojumu sniegšanā, būtu veicama aktīvu klasifikācijas saskaņošana ar Regulatoru.</p>	<p><i>pieņemto komersanta grāmatvedības politiku, saskaņojot ar Regulatoru.</i></p> <p><i>Atbilstoši noteiktajai aktīvu klasifikācijai ir noteikti minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi, kurus komersants piemēro, veicot nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas aprēķinus.</i></p> <p><i>26. Būtiskākās pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu grupas un to minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi definēti katrai regulētajai nozarei šīs metodikas pielikumos:</i></p> <p><i>26.1. elektroenerģijas pārvade – 1.pielikums;</i></p> <p><i>26.2. elektroenerģijas sadale – 2.pielikums;</i></p> <p><i>26.3. dabasgāzes pārvade un uzglabāšana – 3.pielikums;</i></p> <p><i>26.4. dabasgāzes sadale – 4.pielikums;</i></p> <p><i>26.5. ūdenssaimniecība – 5.pielikums;</i></p> <p><i>26.6. universālais pasta pakalpojums – 6.pielikums.</i></p> <p><i>Komersants var klasificēt aktīvus detalizētākās aktīvu apakšgrupās, ievērojot minimālos lietderīgās lietošanas laikus atbilstoši metodikas pielikumiem.</i></p>
--	--	---	---

	25.4. dabasgāzes sadale – 4.pielikums; 25.5. ūdenssaimniecība – 5.pielikums; 25.6. universālais pasta pakalpojums – 6.pielikums.			
10.	1.pielikums	<p>AS “Augstsprieguma tīkls” (viedoklis saņemts pēc Saskaņošanas sanāksmes)</p> <p>Papildināt Metodikas 1.pielikuma 2.2.punktu ar pamatlīdzekļu kategoriju “Pārvades transformatoru un sadalnes iekārtu mūra ēkas, kalpošanas laiks 50 gadi” Līdzīgi kā AS “Sadales tīkls”, arī AS “Augstsprieguma tīkls” šai ēku grupai nepieciešams precizēt un noteikt mazāku lietderīgās kalpošanas laiks pārvades transformatoru un sadalnes iekārtu mūra ēkām, jo pārvades elektrotīkla (slodžu centru) mainības un attīstības dēļ šo aktīvu lietderīgās lietošanas laiks būtu samērojams ar elektrolīniju lietošanas laiku</p>	Ņemts vērā	1.pielikums 2.2.5. Pārvades transformatoru un sadalnes iekārtu mūra ēkas – 50
11.	1.pielikums	<p>AS “Augstsprieguma tīkls” (viedoklis saņemts pēc Saskaņošanas sanāksmes)</p> <p>Papildināt Metodiku 1.pielikumu ar jaunu pamatlīdzekļu grupu “Elektroenerģiju uzkrājošās baterijas”, nosakot kalpošanas laiku 15 gadi un “Sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtas”, nosakot kalpošanas laiku 30 gadi.</p>	Ņemts vērā	1.pielikums 3.23. Elektroenerģiju uzkrājošās baterijas – 15 3.24. Sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtas – 30
12.	2.pielikums	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>“Papildināt 2.pielikumu ar 2.1.1.3. apakšgrupu “Sadales transformatoru un sadales iekārtu mūra ēkas”, nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 50 gadi.</p> <p>Ēku grupā būtu jāprecizē un jānosaka mazāks lietderīgās kalpošanas laiks sadales transformatoru un sadales iekārtu mūra ēkām, jo sadales elektrotīkla (slodžu centru)</p>	Ņemts vērā 2.pielikumā 2.2.grupa “Inženierbūves” papildināta ar 2.2.7.apakšgrupu “Sadales transformatoru un sadales iekārtu mūra ēkas”	2.pielikums 2.2.7. Sadales transformatoru un sadales iekārtu mūra ēkas

		mainības un attīstības dēļ šo aktīvu lietderīgās lietošanas laiks būtu samērojams ar elektrolīniju lietošanas laiku.”	(attiecīgi pārnumurējot pārējās apakšgrupas) ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 50 gadi.	
13.	2.pielikums 3.1. TRF ar augstākā sprieguma tinuma darba spriegumu 20 kV – 30	AS “Sadales tīkls” Izteikt 2.pielikuma tabulas 3.1.grupas nosaukumu šādā redakcijā: “Transformatori ar augstākā sprieguma tinuma darba spriegumu 20 kV” 2022.gada 29.augustā Regulators saņēma AS “Sadales tīkls” iesniegumu, kurā komersants lūdza precizēt 2.pielikuma tabulas 3.1.grupas nosaukumu “Transformatori ar augstākā sprieguma tinuma darba spriegumu 1- 20 kV”	Ņemts vērā	2.pielikums 3.1. Transformatori ar augstākā sprieguma tinuma darba spriegumu 1 - 20 kV – 30
14.	2.pielikums	AS “Sadales tīkls” Papildināt 2.pielikumu ar 3.2. apakšgrupu “Transformatori ar augstākā sprieguma tinuma darba spriegumu 110 kV”, nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 40 gadi.	Ņemts vērā	2.pielikums 3.2. Transformatori ar augstākā sprieguma tinuma darba spriegumu 110 kV – 40
15.	2.pielikums 3.4. Instrumenti - 8	AS “Sadales tīkls” Papildināt 2.pielikumu ar 3.4.1. apakšgrupu “Elektroinstrumenti”, nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 5 gadi. Papildināt 2.pielikumu ar 3.4.2. apakšgrupu "Mehāniskie instrumenti", nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 8 gadi. 2022.gada 29.augustā Regulators saņēma AS “Sadales tīkls” iesniegumu, kurā komersants lūdza saskaņot 3.5.grupas “Instrumenti” apakšgrupu minimālos lietderīgās lietošanas laikus ar Metodikas 1.pielikumā noteikto minimālās lietderīgās lietošanas laiku 3.18.grupā “Instrumenti” – 2 gadi.	Ņemts vērā Izvērtējot AS “Sadales tīkls” 2022.gada 29.augustā atsūtīto viedokli, Regulators noteica 2.pielikuma 3.5.grupas “Instrumenti” minimālo lietderīgās lietošanas laiku divi gadi, neizdalot detalizētākas apakšgrupas.	2.pielikums 3.5. Instrumenti - 2

16.	2.pielikums 3.8. <i>Laboratorijas iekārtas - 8</i>	AS “Sadales tīkls” 2022.gada 29.augustā Regulators saņēma AS “Sadales tīkls” iesniegumu, kurā komersants lūdza saskaņot 2.pielikuma 3.8.grupas “Laboratorijas iekārtas” minimālo lietderīgās lietošanas laiku ar Metodikas 1.pielikumā noteikto minimālās lietderīgās lietošanas laiku 3.20.grupā “Laboratorijas iekārtas” – 5 gadi.	Ņemts vērā	2.pielikums 3.8. <i>Laboratorijas iekārtas - 5</i>
17.	2.pielikums 3.8. <i>20-6 kV RA, vadības un automātikas iekārtu komplekts - 8</i>	AS “Sadales tīkls” Izteikt 2.pielikuma tabulas 3.8.grupas nosaukumu šādā redakcijā: “Releju aizsardzības, vadības un automātikas iekārtu komplekts”	Ņemts vērā Precizēts nosaukums.	2.pielikums 3.9. <i>Releju aizsardzības, vadības un automātikas iekārtu komplekts – 8</i>
18.	2.pielikums 3.13. <i>Pārējās iekārtas un mašīnas - 8</i>	AS “Sadales tīkls” 2022.gada 29.augustā Regulators saņēma AS “Sadales tīkls” iesniegumu, kurā tas lūdza precizēt 2.pielikuma 3.13.grupas nosaukumu “3.13. Pārējās iekārtas un mašīnas, darba galdi”, nemainot minimālo lietderīgās lietošanas laiku.	Ņemts vērā	2.pielikums 3.13. <i>Pārējās iekārtas un mašīnas, darba galdi - 8</i>
19.	2.pielikums	AS “Sadales tīkls” Papildināt 2.pielikumu ar 3.17.grupu “Saules fotoelektriskie paneļi”, nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 25 gadi.	Ņemts vērā Papildināts arī Metodikas 5.pielikums	2.pielikums 3.17. <i>Saules fotoelektriskie paneļi – 25</i>
20.	2.pielikums	AS “Sadales tīkls” Papildināt 2.pielikumu ar 3.18.grupu “Saules elektrostaciju invertori”, nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 15 gadi.	Ņemts vērā Papildināts arī Metodikas 5.pielikums	2.pielikums 3.18. <i>Saules elektrostaciju invertori – 15</i>
21.	2.pielikums	AS “Sadales tīkls”	Ņemts vērā	2.pielikums 3.19. <i>Elektroenerģijas uzkrātuves – 7</i>

		Papildināt 2.pielikumu ar 3.19.grupu "Elektroenerģijas uzkrātuves", nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 7 gadi.		
22.	2.pielikums	AS "Sadales tīkls" Papildināt 2.pielikumu ar 3.20.grupu "Sprieguma stabilizēšanas iekārtas/regulatori", nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 10 gadi.	Ņemts vērā	2.pielikums 3.20. Sprieguma stabilizēšanas iekārtas/regulatori – 10
23.	2.pielikums	AS "Sadales tīkls" Papildināt 2.pielikumu ar 3.21.grupu "Elektrotransporta uzlādes staciju iekārtas", nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 10 gadi.	Ņemts vērā	2. pielikums 3.21. Elektrotransporta uzlādes staciju iekārtas - 10
24.	2.pielikums	AS "Sadales tīkls" 2022.gada 29.augustā Regulators saņēma AS "Sadales tīkls" iesniegumu, kurā komersants lūdza papildināt 2.pielikumu ar 3.22.grupu "Sadales punktu, komutācijas punktu, transformatoru apakšstaciju elektroiekārtas, atsevišķi jaudas slēdži", nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 30 gadi.	Ņemts vērā	2.pielikums 3.22. Sadales punktu, komutācijas punktu, transformatoru apakšstaciju elektroiekārtas, atsevišķi jaudas slēdži - 30
25.	2.pielikums 4.1. Vieglais autotransports - 10	AS "Sadales tīkls" Svītrot 2.pielikuma 4.1.grupā "Vieglais autotransports" minimālo lietderīgās lietošanas laiku 10 gadi.	Ņemts vērā Izmaiņas veiktas arī pārējo nozaru pielikumos.	2.pielikums 4.1. Vieglais autotransports
26.	2.pielikums	AS "Sadales tīkls" "Papildināt 2.pielikumu ar 4.1.1. apakšgrupu "Operatīvais un remontbrigāžu vieglais autotransports", nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 5 gadi. Lietderīgais kalpošanas laiks vieglajam autotransportam var būt būtiski atšķirīgs no tā izmantošanas veida – operatīvajam transportam, kas ikdienā tiek intensīvi izmantots elektroenerģijas sistēmas drošas un	Ņemts vērā Pēc saņemtajiem komentāriem atsevišķi izdalīta pamatlīdzekļu grupa "Operatīvais un remontbrigāžu vieglais autotransports" ar minimālo lietderīgo lietošanas laiku pieci gadi.	2.pielikums 4.1.1. Operatīvais un remontbrigāžu vieglais autotransports – 5

		nepārtrauktas darbības nodrošināšanai, lietderīgais kalpošanas laiks būtu nosakāms īsāks par 10 gadiem.”	Izmaiņas veiktas arī pārējo nozaru pielikumos.	
27.	2.pielikums	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Papildināt 2.pielikumu ar 4.1.2. apakšgrupu “Pārējais vieglais autotransports”, nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 7 gadi. Ikdienā lietojamais vieglais autotransports kalpo mazāk par 10 gadiem. Autotransporta aktīvas izmantošanas rezultātā ir secināts, ka vidēji transports kalpo līdz 7 gadiem. Pēc šā kalpošanas laika būtiski pieaug transporta remonta izmaksas, kas gada ietvaros pārsniedz nolietojuma vērtību un šāda pieeja tiek uzskatīta par ekonomiski neizdevīgu gan komersantam, gan gala lietotājām. Pieaugot transporta remontu intensitātei, palielinās to dīkstāves un šādos gadījumos ir nepieciešami papildus izdevumi par transporta nomu vai pat uzturēt nevajadzīgas transporta rezerves.</p> <p>Saskaņošanas sanāksmē AS “Sadales tīkls” pārstāvis pauda šādu viedokli:</p> <p>Vieglajam transportam (kas nav remontbrigāžu transports) lietderīgās lietošanas laiku aicinām noteikt 7-8 gadu griezumā, tas ir lietotājam ekonomiski izdevīgi. Tam ir pamatojums Latvenergo transporta parka vēsturiskajos datos un šie dati jau šobrīd tiek izmantoti lemjot par autoparka uzturēšanu/ atjaunošanu, kur gadījumos, ja tiktu noteikts minimālais lietderīgās lietošanas laiks 10 gadi transportlīdzekļu uzturēšanas izmaksas pēc 7 lietošanas gadiem pārsniegtu nolietojuma izmaksas jauna autotransporta iegādes gadījumā</p>	<p>Ņemts vērā</p> <p>Izmaiņas veiktas arī pārējo nozaru pielikumos.</p>	<p>2.pielikums</p> <p>4.1.2. Pārējais vieglais autotransports – 7</p>
28.	2.pielikums	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Papildināt 2.pielikumu ar 4.1.3. apakšgrupu “Traktortehnika un pašgājēji mehānismi”, nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 8 gadi.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>Šī pamatlīdzekļu apakšgrupa atbilst metodikas klasifikācijā piedāvātajai 4.2.grupai “Pārējie transportlīdzekļi”.</p>	<p>2.pielikums</p> <p>4.2. Pārējie transportlīdzekļi – 8</p>

			Minētajai grupai lietderīgās lietošanas laiks precizēts uz astoņiem gadiem; līdzīgas izmaiņas veiktas arī pārējo nozaru pielikumos.	
29.	2.pielikums	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Papildināt 2.pielikumu ar 4.1.4. apakšgrupu “Iekārtas un mehānismi (iekārtas un mehānismi, kuri ir pieliekami/noņemami un darbojas tikai kopā ar transporta līdzekļi (urbšanas, celšanas, rakšanas utt. mehānismi)”, nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 8 gadi.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>Šī pamatlīdzekļu apakšgrupa atbilst Metodikas klasifikācijā piedāvātajai 4.2.grupai “Pārējie transportlīdzekļi”. Minētajai grupai lietderīgās lietošanas laiks precizēts uz astoņiem gadiem; līdzīgas izmaiņas veiktas arī pārējo nozaru pielikumos.</p>	
30.	3.pielikums	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Papildināt 3.pielikumu ar 2.1.1.6.apakšgrupu “Ēku iekšējie kabeļi un vadi” ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 30 gadi.</p>	<p>Ņemts vērā</p> <p>2.1.grupa “Ēkas un to konstrukcijas” papildināta ar jaunām apakšgrupām ar šādiem minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2.1.2. Ēku konstrukcijas – 10 gadi; - 2.1.3. Ēku iekšējās inženierkomunikācijas (kabeļi, vadi, cauruļvadi u.c.) – 20 gadi. <p>Ņemot vērā, ka Regulators saņēma līdzīgu priekšlikumu no</p>	<p>3.pielikums</p> <p>2.1.2. Ēku konstrukcijas – 10</p> <p>2.1.3. Ēku iekšējās inženierkomunikācijas (kabeļi, vadi, cauruļvadi u.c.) – 20</p>

			<p>AS "Gaso" izveidot apakšgrupu "Ēku iekšējie kabeļi un vadi" ar minimālo lietderīgo lietošanas laiku 20 gadi (Viedokļu apkopojuma 39.punkts), kurš tika ņemts vērā, un to, ka šajā apakšgrupā iekļautie aktīvi ir salīdzināmi starp dažādām nozarēm un tādējādi noteiktais minimālais lietošanas laiks jāattiecina arī uz pārējo nozaru pielikumiem, Regulators secina, ka AS "Conexus Baltic Grid" piedāvātais lietderīgās lietošanas laiks minētajā apakšgrupā nav pretrunā ar Regulatora piedāvāto (t.i., komersanta ieteiktais lietderīgās lietošanas laiks nav mazāks par Regulatora piedāvāto) un tādējādi priekšlikums uzskatāms par ņemtu vērā.</p>	
31.	3.pielikums	<p>AS "Conexus Baltic Grid"</p> <p>Papildināt 3.pielikumu ar 2.1.1.7.apakšgrupu "Ēku iekšējie cauruļvadi" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 20 gadi.</p>	<p>Ņemts vērā</p> <p>2.1.grupa "Ēkas un to konstrukcijas" papildināta ar jaunām apakšgrupām ar šādiem minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem:</p>	<p>3.pielikums</p> <p>2.1.2. Ēku konstrukcijas – 10</p> <p>2.1.3. Ēku inženierkomunikācijas (kabeļi, vadi, cauruļvadi u.c.) – 20</p>

			<p>- 2.1.2. Ēku konstrukcijas – 10 gadi;</p> <p>- 2.1.3. Ēku iekšējās inženierkomunikācijas (kabeļi, vadi, cauruļvadi u.c.) – 20 gadi.</p> <p>Izmaiņas veiktas visu nozaru pielikumos.</p>	
32.	<p>3.pielikums</p> <p>2.2.1. Pievadi un tērauda cauruļvadi - 60</p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Precizēt 3.pielikuma 2.2.1.apakšgrupas nosaukumu, izsakot šādā redakcijā: “Dabsgāzes pievadi un tērauda cauruļvadi”</p>	Ņemts vērā	<p>3.pielikums</p> <p>2.2.1. Dabsgāzes pievadi un tērauda cauruļvadi – 60</p>
33.	<p>3.pielikums</p> <p>3.10. Laboratorijas iekārtas - 10</p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Precizēt 3.pielikuma 3.10.grupas nosaukumu, izsakot šādā redakcijā: “Gāzes testēšanas, gāzesvadu nosprostošanas iekārtas, darbagaldi un laboratoriju tehniskais aprīkojums”</p>	Ņemts vērā	<p>3.pielikums</p> <p>3.10. Gāzes testēšanas, gāzesvadu nosprostošanas iekārtas, darbagaldi un laboratoriju tehniskais aprīkojums – 10</p>
34.	<p>3.pielikums</p> <p>3.11. Instrumenti – 3</p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Precizēt 3.pielikuma 3.11.grupas nosaukumu, izsakot šādā redakcijā: “Darbarīki, instrumenti un iekārtas”</p>	Ņemts vērā	<p>3.pielikums</p> <p>3.11. Darbarīki, instrumenti un iekārtas – 3</p>
35.	<p>3.pielikums</p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Papildināt 3.pielikumu ar 3.14.grupu “Mehānismi” ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 8 gadi.</p>	Ņemts vērā	<p>3.pielikums</p> <p>3.14. Mehānismi – 8</p>
36.	<p>3.pielikums</p> <p>4.1. Vieglais autotransports – 10</p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Precizēt minimālo lietderīgās lietošanas laiku 4.1.grupā “Vieglais autotransports”, nosakot to 5 gadi.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>Skatīt atbildi pie tīkls”</p> <p>AS “Sadales ierosinājuma.</p>	<p>3.pielikums</p> <p>4.1. Vieglais autotransports</p> <p>4.1.1. Operatīvais un remontbrigāžu vieglais autotransports – 5</p>

				4.1.2. <i>Pārējais vieglais autotransports – 7</i>
37.	3.pielikums 4.3. <i>Datortehnika, sakaru un biroja tehnika – 5</i>	AS “Conexus Baltic Grid” Papildināt 3.pielikumu ar 4.5.grupu “Mobilās elektroniskās ierīces” ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 3 gadi.	Ņemts vērā 4.3.grupā “Datortehnika, sakaru un biroja tehnika” izveidotas šādas apakšgrupas ar minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem: - 4.3.1. Datortehnika, sakaru un biroja tehnika (izņemot mobilās elektroniskās ierīces) – 5 gadi; - 4.3.2. Mobilās elektroniskās ierīces (planšetdatori, mobilie un viedtālruņi) – 3 gadi. Izmaiņas veiktas visu nozaru pielikumos.	3.pielikums 4.3. <i>Datortehnika, sakaru un biroja tehnika</i> 4.3.1. <i>Datortehnika, sakaru un biroja tehnika (izņemot mobilās elektroniskās ierīces) – 5</i> 4.3.2. <i>Mobilās elektroniskās ierīces (planšetdatori, mobilie un viedtālruņi) – 3</i>
38.	3.pielikums	AS “Conexus Baltic Grid” Papildināt 3.pielikumu ar 4.9.grupu “Inventārs telpu apkopei un cita sadzīves tehnika” ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 5 gadi.	Ņemts vērā Klasifikācija papildināta ar 4.5. grupu “Sadzīves tehnika un inventārs (t.sk. inventārs telpu apkopei)” ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku pieci gadi. Izmaiņas veiktas visu nozaru pielikumos.	3.pielikums 4.5. <i>Sadzīves tehnika un inventārs (t.sk. inventārs telpu apkopei) – 5</i>
39.	4.pielikums	AS “Gaso” Precizēt 4.pielikuma 2.1.1.apakšgrupas nosaukumu, izsakot to šādā redakcijā “Ēkas un būves”, izdalot šādas	Daļēji ņemts vērā 2.1.1.apakšgrupa “Ēkas” papildināta ar jaunu 2.1.1.3.apakšgrupu	4.pielikums 2.1.1.3. <i>Saliekamā dzelzsbetona ēkas – 80</i>

		<p>apakšgrupas un nosakot to minimālos lietderīgās lietošanas laikus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ķieģeļu, dzelzbetona - 100 gadi; - Saliekamā dzelzbetona - 80 gadi; - Koka - 50 gadi; - Metāla, t.sk.konteineri - 30 gadi; - Viegļu konstrukciju paviljoni - 15 gadi; - Ēku iekšējie kabeļi un vadi - 20 gadi; - Ēku iekšējie cauruļvadi - 20 gadi. 	<p>“Saliekamā dzelzsbetona ēkas” (attiecīgi pārnumurējot pārējās apakšgrupas) ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 80 gadi;</p> <p>2.1.grupa “Ēkas un to konstrukcijas” papildināta ar 2.1.3.apakšgrupu “Ēku iekšējās inženierkomunikācijas (kabeļi, vadi, cauruļvadi u.c.)” ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 20 gadi.</p> <p>Izmaiņas veiktas visu nozaru pielikumos.</p>	<p>2.1.3. Ēku iekšējās inženierkomunikācijas (kabeļi, vadi, cauruļvadi u.c.) – 20</p>
40.	<p>4.pielikums</p> <p>3.3. Stacionārais gāzes mērīšanas aprīk. - 10</p>	<p>AS “Gasó”</p> <p>Precizēt 4.pielikuma 3.3.grupas nosaukumu, izsakot to šādā redakcijā: “Stacionārais gāzes mērīšanas tehniskais aprīkojums”</p>	<p>Ņemts vērā</p>	<p>4.pielikums</p> <p>3.3. Stacionārais gāzes mērīšanas tehniskais aprīkojums – 10</p>
41.	<p>4.pielikums</p> <p>3.13. Darba galdi u.c. tehnoloģiskās iekārtas - 15</p>	<p>AS “Gasó”</p> <p>Precizēt 4.pielikuma 3.13.grupas nosaukumu, izsakot to šādā redakcijā: “Darbagaldi, stendi u.c. tehnoloģiskās iekārtas”</p>	<p>Ņemts vērā</p>	<p>4.pielikums</p> <p>3.13. Darba galdi, stendi u.c. tehnoloģiskās iekārtas – 15</p>
42.	<p>4.pielikums</p> <p>4.1. Vieglais autotransports - 10</p> <p>4.2. Pārējie transportlīdzekļi - 10</p>	<p>AS “Gasó”</p> <p>Noteikt 4.pielikuma 4.1. un 4.2.grupās minimālo kalpošanas laiku 8 gadi.</p> <p>Saskaņošanas sanāksmē AS “Gasó” pārstāvis pievienojās AS “Sadales tīkls ” izteiktajam viedoklim, ka pārējam</p>	<p>Ņemts vērā</p>	<p>4.pielikums</p> <p>4.1. Vieglais autotransports</p> <p>4.1.1. Operatīvais un remontbrigāžu vieglais autotransports – 5</p>

		vieglajam autotransportam 10 gadi ir pārāk liels lietošanas laiks.		4.1.2. Pārējais vieglais autotransports – 7 4.2. Pārējie transportlīdzekļi – 8
43.	4.pielikums 4.3. Datortehnika, sakaru un biroja tehnika - 5	<p>AS “Gaso”</p> <p>Izdarīt 4.pielikuma 4.3.grupā "Datortehnika, sakaru un biroja tehnika" šādas apakšgrupas ar noteiktajiem minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kasesaparāti, kopētāju iekārtas, modēmi, rācījas, sarunu ierakstu sistēmas, stacionārie tālruņi, video, foto kameras - 5 gadi; - Faksa aparāti; GPS navigācijas ie. monitori, multifunkcionālās iekārtas, nepārtrauktš barošanas avoti, palīgiekārtas, portatīvie datori, printeri, skeneri, stacionārie datori - 5 gadi; - Serveru skapji - 5 gadi; - Datoru tīklu iekārtas, datu aizsardzības, komunikācijas iekārtas, litija nepārtrauktās barošanas avoti, sakaru centrāles un speciālie sakaru līdzekļi, serveri - 5 gadi; - Planšetdatori; Citas iekārtas - 3 gadi; <p>Mobilie un viedtālruņi - 2 gadi.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>4.3.grupā "Datortehnika, sakaru un biroja tehnika" izveidotas šādas apakšgrupas ar minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4.3.1. Datortehnika, sakaru un biroja tehnika (izņemot mobilās elektroniskās ierīces) – 5 gadi; - 4.3.2. Mobilās elektroniskās ierīces (planšetdatori, mobilie un viedtālruņi) – 3 gadi. <p>Izmaiņas veiktas visu nozaru pielikumos.</p>	4.pielikums 4.3. Datortehnika, sakaru un biroja tehnika 4.3.1. Datortehnika, sakaru un biroja tehnika (izņemot mobilās elektroniskās ierīces) – 5 4.3.2. Mobilās elektroniskās ierīces (planšetdatori, mobilie un viedtālruņi) – 3
44.	4.pielikums	<p>AS “Gaso”</p> <p>Papildināt 4.pielikuma 4.aktīvu kategoriju "Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs" ar šādām grupām un to minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Telpu un pamatlīdzekļu apkopei un uzturēšanai izmantojamais inventārs - 5 gadi; - Sadzīves tehnika un inventārs - 5 gadi. 	<p>Ņemts vērā</p> <p>Klasifikācija papildināta ar 4.5.grupu “Sadzīves tehnika un inventārs (t.sk. inventārs telpu apkopei)” ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku pieci gadi. Izmaiņas veiktas visu nozaru pielikumos.</p>	4.pielikums 4.5. Sadzīves tehnika un inventārs (t.sk. inventārs telpu apkopei) – 5

45.	4.pielikums	AS "Gasó" Izdalīt 4.pielikuma 4.4.grupā "Mēbeles un biroja aprīkojums" šādas apakšgrupas ar noteiktajiem minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem: - Mēbeles, seifi, u.c. iekārtas - 10 gadi; - Žalūzijas, tāfeles u.c. iekārtas - 5 gadi.	Ņemts vērā Metodikas piedāvājums papildināts ar 4.5.grupu "Sadzīves tehnika un inventārs (t.sk. inventārs telpu apkopei)", kurai noteikts minimālais lietderīgās lietošanas laiks pieci gadi.	4.pielikums 4.5. <i>Sadzīves tehnika un inventārs (t.sk. inventārs telpu apkopei) – 5</i>
46.	5.pielikums 2.2.2.3. <i>Citu materiālu kanalizācijas cauruļvadi - 50</i>	SIA "Liepājas Ūdens" Papildināt 5.pielikumu ar 2.2.2.3.1.apakšgrupu "Dzelzsbetona un keramikas cauruļvadi", nosakot minimālo lietderīgo lietošanas laiku 30 gadi.	Ņemts vērā Izveidota 2.2.2.4.1.apakšgrupa "Dzelzsbetona un keramikas kanalizācijas cauruļvadi" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 30 gadi.	5.pielikums 2.2.2.4. <i>Citu materiālu kanalizācijas cauruļvadi</i> 2.2.2.4.1. <i>Dzelzsbetona un keramikas kanalizācijas cauruļvadi – 30</i>
47.	5.pielikums 2.2.3.1. <i>Artēziskās akas un apsaiste - 30</i>	SIA "Liepājas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 2.2.3.1.apakšgrupā "Artēziskās akas un apsaiste" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 25 gadi.	Ņemts vērā	5.pielikums 2.2.3.1. <i>Artēziskās akas un apsaiste – 25</i>
48.	5.pielikums	SIA "Liepājas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 2.2.5.2.apakšgrupā "Dzelzsbetona ūdens tvertnes, kameras un rezervuāri" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 40 gadi.	Ņemts vērā	5.pielikums 2.2.5.2 <i>Dzelzsbetona ūdens tvertnes, kameras un rezervuāri – 40</i>
49.	5.pielikums	SIA "Liepājas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 2.2.6.2.apakšgrupā "Dzelzsbetona ūdens tvertnes, kameras un rezervuāri" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 40 gadi.	Ņemts vērā	5.pielikums 2.2.6.2. <i>Dzelzsbetona ūdens tvertnes, kameras un rezervuāri – 40</i>
50.	5.pielikums	SIA "Liepājas Ūdens"	Ņemts vērā	5.pielikums

	<p>2.2.1.2. <i>Ar stikla šķiedru stiprinātās poliestera caurules (GRP) - 80</i></p>	<p>Noteikt 5.pielikuma 2.2.1.2.apakšgrupā "Ar stikla šķiedru stiprinātās poliestera caurules (GRP)" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 50 gadi.</p>	<p>Ar stikla šķiedru stiprinātajām polimēra caurulēm (GRP), laboratoriski testējot, tiek paredzēts ilgs kalpošanas laiks (pat 150 gadu), tomēr tām ir viena negatīva īpašība – GRP caurulēm ir ierobežota spēja deformēties, neradot izteiktus strukturālus bojājumus (lūzumus, plīsumus). Piemēram, polietilēna caurulēm šīs spējas ir trīs reizes labākas. Šī īpašība ir svarīgs faktors, kas ietekmē cauruļvadu spēju pielāgoties cauruļvadu iekļaujošās vides izmaiņām, tostarp grunts <i>staigāšanai</i> gruntsūdens līmeņa izmaiņu ietekmē un temperatūras sezonālo svārstību ietekmē, kas Latvijā ir izteiktas. Valstīs, kur grunts ir stabilākas un cietais kristāliskais pamatklintājs ir tuvāk zemes virsmai, šā materiāla cauruļvadiem varētu būt labvēlīgāki apstākļi ilgākai kalpošanai. Līdz ar to Latvijas hidroģeoloģiskajos un klimatiskajos apstākļos GRP caurulēm nevar</p>	<p>2.2.1.3. <i>Ar stikla šķiedru stiprinātā poliestera ūdensapgādes cauruļvadi (GRP) – 50</i></p>
--	---	---	--	---

			garantēt ilgāku kalpošanas ilgumu, nekā tas tiek paredzēts polietilēna un citu materiālu caurulēm. Ņemot vērā iepriekšminēto, Regulators ņem vērā komersanta priekšlikumu noteikt cauruļvadu minimālo lietošanas laiku 50 gadi.	
51.	<i>5.pielikums</i> <i>2.2.2.2. Ar stikla šķiedru stiprinātās poliestera caurules (GRP) - 80</i>	SIA "Liepājas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 2.2.2.2.apakšgrupā "Ar stikla šķiedru stiprinātās poliestera caurules (GRP)" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 50 gadi.	Ņemts vērā Skatīt Regulatora viedokli Viedokļu apkopojuma 50.punktā.	<i>5.pielikums</i> <i>2.2.2.3. Ar stikla šķiedru stiprinātā poliestera kanalizācijas cauruļvadi (GRP) – 50</i>
52.	<i>5.pielikums</i>	SIA "Jelgavas Ūdens" Papildināt 5.pielikumu ar 2.2.1.2.apakšgrupu "Ķeta ūdensvada cauruļvadi", nosakot minimālo lietderīgo lietošanas laiku 50 gadi, attiecīgi pārnumurējot 2.2.1.2., 2.2.1.3. un 2.2.1.4.apakšgrupu.	Ņemts vērā	<i>5.pielikums</i> <i>2.2.1.2. Ķeta ūdensvada cauruļvadi – 50</i>
53.	<i>5.pielikums</i> <i>2.2.1.3. Citu materiālu ūdensapgādes cauruļvadi - 50</i>	SIA "Jelgavas Ūdens" Izteikt 5.pielikuma tabulas 2.2.1.3. apakšgrupas nosaukumu šādā redakcijā: "Citu materiālu ūdensapgādes cauruļvadi (plastmasas)"	Ņemts vērā Apakšgrupas nosaukums precizēts: "Citu materiālu (t.sk. plastmasas) ūdensapgādes cauruļvadi".	<i>5.pielikums</i> <i>2.2.1.4. Citu materiālu (t.sk. plastmasas) ūdensapgādes cauruļvadi – 50</i>
54.	<i>5.pielikums</i>	SIA "Jelgavas Ūdens" Papildināt 5.pielikumu ar 2.2.2.2.apakšgrupu "Ķeta kanalizācijas cauruļvadi", nosakot minimālo lietderīgo lietošanas laiku 25 gadi, attiecīgi pārnumurējot 2.2.2.2., 2.2.2.3. un 2.2.2.4.apakšgrupu.	Daļēji ņemts vērā Minimālais lietderīgās lietošanas laiks apakšgrupā noteikts 40 gadi.	<i>5.pielikums</i> <i>2.2.2.2. Ķeta kanalizācijas cauruļvadi – 40</i>

55.	5.pielikums 2.2.2.3. <i>Citu materiālu kanalizācijas cauruļvadi - 50</i>	SIA "Jelgavas Ūdens" Svītrot 5.pielikuma 2.2.2.3. apakšgrupā "Citu materiālu kanalizācijas cauruļvadi" minimālo lietderīgās lietošanas laiku 50 gadi.	Ņemts vērā	5.pielikums 2.2.2.4. <i>Citu materiālu kanalizācijas cauruļvadi</i>
56.	5.pielikums	SIA "Jelgavas Ūdens" Papildināt 5.pielikumu ar 2.2.2.3.1.apakšgrupu "Keramikas kanalizācijas cauruļvadi", nosakot minimālo lietderīgo lietošanas laiku 20 gadi.	Daļēji ņemts vērā Skat. SIA "Liepājas ūdens" priekšlikumu un atbildi Viedokļu apkopojuma 46.punktā.	5.pielikums 2.2.2.4.1. <i>Dzelzsbetona un keramikas kanalizācijas cauruļvadi – 30</i>
57.	5.pielikums	SIA "Jelgavas Ūdens" Papildināt 5.pielikumu ar 2.2.2.3.2.apakšgrupu "Dzelzsbetona kanalizācijas cauruļvadi", nosakot minimālo lietderīgo lietošanas laiku 30 gadi.	Ņemts vērā Skatīt atbildi pie SIA "Liepājas ūdens" ierosinājuma.	5.pielikums 2.2.2.4.1. <i>Dzelzsbetona un keramikas kanalizācijas cauruļvadi – 30</i>
58.	5.pielikums	SIA "Jelgavas Ūdens" Papildināt 5.pielikumu ar 2.2.2.3.3.apakšgrupu "Plastmasas kanalizācijas cauruļvadi", nosakot minimālo lietderīgo lietošanas laiku 50 gadi.	Ņemts vērā Izveidota apakšgrupa "Plastmasas un citu materiālu kanalizācijas cauruļvadi" ar minimālo lietderīgo lietošanas laiku 50 gadi.	5.pielikums 2.2.2.4.2. <i>Plastmasas un citu materiālu kanalizācijas cauruļvadi – 50</i>
59.	5.pielikums	SIA "Jelgavas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 2.2.5.2.apakšgrupā "Dzelzsbetona ūdens tvertnes, kameras un rezervuāri" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 40 gadi.	Ņemts vērā	5.pielikums 2.2.5.2. <i>Dzelzsbetona ūdens tvertnes, kameras un rezervuāri – 40</i>
60.	5.pielikums	SIA "Jelgavas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 2.2.6.2.apakšgrupā "Dzelzsbetona kanalizācijas tvertnes, kameras un rezervuāri" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 40 gadi.	Ņemts vērā	5.pielikums 2.2.6.2. <i>Dzelzsbetona ūdens tvertnes, kameras un rezervuāri – 40</i>

61.	<p>5.pielikums</p> <p>3.1.1.4. Ūdens sagatavošanas iekārtas (ražība > 100 m³/h) - 30</p>	<p>SIA “Jelgavas Ūdens”</p> <p>Noteikt 5.pielikuma 3.1.1.4.apakšgrupā "Ūdens sagatavošanas iekārtas (ražība >100 m³/h)" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 25 gadi.</p>	<p>Ņemts vērā</p>	<p>5.pielikums</p> <p>3.1.1.4. Ūdens sagatavošanas iekārtas (ražība > 100 m³/h) – 25</p>
62.	<p>5.pielikums</p> <p>4.2. Pārējie transportlīdzekļi - 10</p>	<p>SIA “Rīgas ūdens”</p> <p>Izveidot 5.pielikuma 4.2.grupā "Pārējie transportlīdzekļi" apakšgrupu "Specializētie transportlīdzekļi", nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 8 gadi.</p> <p>Saskaņošanas sanāksmē AS “Rīgas ūdens” pārstāvis, piekrītot AS “Sadales tīkls” izteiktajam viedoklim, izteica lūgumu pārskatīt pārējā vieglā autotransporta lietderīgās lietošanas laiku, jo praksē 10 gadi ir maksimālais vieglā autotransporta kalpošanas laiks, un komersanti būs spiesti autotransportu ņemt operatīvajā līzīngā, kopumā padarot augstākas tarifu aprēķinos iekļaujamās operacionālās izmaksas salīdzinājumā ar nolietojuma izmaksām vieglajam autotransportam, ja tā norakstīšana būtu pieļaujama atbilstoši jau šobrīd pielietotajai reālajai praksei – 7 gadi.</p>	<p>Ņemts vērā</p>	<p>5.pielikums</p> <p>4.1.2. Pārējais vieglais autotransports – 7</p> <p>4.2. Pārējie transportlīdzekļi – 8</p>
63.	<p>1.pielikums</p>	<p>AS “Augstsprieguma tīkls”</p> <p>Otrkārt, izvērtējot Regulatora izstrādāto sarakstu ar aktīvu grupām un tām noteiktos minimālos lietderīgās lietošanas laikus, dažos gadījumos ir saskatāmas potenciālas problēmas. Proti, Regulatora norādītais minimālais lietošanas laiks ēkām (atkarībā no ēkas veida 150 līdz 15 gadiem), mēbelēm (10 gadi), vieglajam autotransportam (10 gadi) un datortehnikai (5 gadi) pārsniedz AS “Augstsprieguma tīkls” finanšu uzskaitē noteikto kalpošanas laiku konkrētajām grupām. Tādēļ, ja vien netiek koriģēti šie nosacījumi attiecībā uz šīm grupām, tad nākotnē būs novērojama atšķirība ne tikai starp regulatīvo uzskaiti un grāmatvedības uzskati, bet arī ar faktisko praksi attiecībā uz aktīvu lietošanu. AS “Augstsprieguma tīkls”</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>Precizēta detalizācija un minimālie lietderīgās lietošanas laiki aktīvu grupās “Ēkas un to konstrukcijas”, “Vieglais autotransports”, “Pārējie transportlīdzekļi”, “Datortehnika, sakaru un biroja tehnika” u.c.</p>	

		<p>saprot, ka Regulators, nosakot minimālo kalpošanas laiku nespecifiskām aktīvu grupām, ir vadījies no Ministru kabineta 2018.gada 13.februāra noteikumos Nr.87 ""Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs"" noteiktajiem kritērijiem. Tomēr, AS "Augstsprieguma tīkls" vērs uzmanību, ka piemēram, transporta līdzekļu izmantošanas apstākļi, noslodze un intensitāte ievērojami atšķiras no to izmantošanas prakses budžeta iestādēs, attiecīgi atšķiras arī lietderīgās kalpošanas laiks.</p> <p>Izvērtējot augstāk minētos apstākļus, AS "Augstsprieguma tīkls" aicina Regulatoru pārskatīt minēto aktīvu grupu minimālos kalpošanas laikus, tos tuvinot komersantu finanšu uzskaitē noteiktajiem kalpošanas laikiem.</p> <p>Papildus Saskaņošanas sanāsmē AS "Augstsprieguma tīkls" pārstāvis norādīja, ka pārējam vieglajam autotransportam (kas netiek izmantots operatīvajām vajadzībām) 10 gadi ir pārmērīgi ilgs lietošanas laiks un 7-8 gadi būtu atbilstošāks.</p>		
64.	<i>4.pielikums</i>	<p>AS "Gaso"</p> <p>Metodikas 4. pielikumā norādīti pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu grupas un to minimālie lietošanas laiki. Vēršam uzmanību, ka AS "Gaso" aktīvu klasifikācija ir daudz detalizētāka kā pielikumā norādīts, tādēļ vai AS "Gaso" pareizi saprot, ka norādītie minimālie lietošanas laiki jāievēro tikai norādītajām kategorijām, un tām kategorijām vai apakškategorijām, kas nav minētas 4. pielikumā netiek noteikti minimālie lietošanas laiki? Gadījumā, ja tā nav un atbilstoši tam, ka AS "Gaso" aktīvu klasifikācija ir daudz detalizētāka un visi aktīvi nav apvienojami ar citām noteiktām apakškategorijām, AS "Gaso" rosina 4. pielikumā norādīto aktīvu klasifikācijas un minimālo lietderīgās lietošanas laiku tabulu aizstāt ar šim dokumentam pielikumā pievienoto</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p> <p>Precizēta detalizācija un minimālie lietderīgās lietošanas laiki aktīvu grupās "Ēkas un to konstrukcijas", "Vieglais autotransports", "Pārējie transportlīdzekļi", "Datortehnika, sakaru un biroja tehnika" u.c.</p>	

		Dabaszāzes sadalei nepieciešamo aktīvu klasifikācijas un minimālo lietderīgās lietošanas laiku tabulu. Pielikumā pievienotajā tabulā ir norādīts plašāks apakškategoriju saraksts un pāris kategorijām precizēti lietderīgās lietošanas laiki (kā piemēram vieglajam autotransportam, viedtālruniem, planšetdatoriem). Lai izvairītos no situācijas, kur aktīvs ir nolietojies un to ir jānoraksta, bet aktīvam vēl ir atlikusi vērtība, AS “Gaso” saskata nepieciešamību apakškategorijām “Transporta līdzekļi”, “Mobilie un viedtālruņi” un “Planšetdatori; Citas iekārtas” noteikt mazāku lietderīgās lietošanas laiku kā norādīts Regulatora piedāvātajā 4. pielikumā.		
II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta				
65.	<p><i>10. RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo jeb bilances vērtību gada beigās, neņemot vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, izņemot gadījumu, kad komersants kļuvis par regulējamu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju pēc 2021.gada 31.decembra, kā arī gadījumu, kad notikusi komersanta reorganizācija un reorganizācijā iesaistīts neregulēts komersants, no kura nav iespējams iegūt aktīvu vērtību uz 2021. gada 31. decembri. Minētajos gadījumos neņem vērā veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, kas notikusi pēc komersanta kļūšanas par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vai pēc</i></p>	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Metodikas 10.punktā noteikti principi RAB vērtības aprēķinam, ja tiek veikta reorganizācija un reorganizācijā iesaistīts neregulēts komersants. Aicinām paplašināt attiecīgā punkta tvērumu, paredzot rīcību situācijā, ja savstarpēja darījuma rezultātā apvienojas elektroenerģijas sistēmas operatori (regulētie komersanti), tostarp mazie elektroenerģijas sistēmas operatori, kas saskaņā ar konsultāciju dokumentā sniegto informāciju aktīvus regulāri nepārvērtē. AS “Sadales tīkls” uzsver, ka operatoru apvienošana atbilstu Elektroenerģijas tirgu likumā nospraustajai pieejai veidot vienotu un efektīvu elektroapgādes sistēmu, kā arī norāda, ka šā principa iedzīvināšana saskan ar uzņēmumu vidēja termiņa stratēģijā nospraustajiem darbības virzieniem.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators ir konstatējis, ka mazie elektroenerģijas sistēmas operatori līdz šim aktīvus regulāri nav pārvērtējuši, tomēr uzskatāms, ka to vērtība ir patiesa, jo saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 13.panta otro daļu finanšu pārskatam ir jāsniedz paties un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, bet vidējas sabiedrības un lielas sabiedrības gada pārskatam – arī par naudas plūsmu.</p>	<p><i>10. RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu jaunākā publiski pieejamā gada finanšu pārskata bilances vērtību gada beigās, neņemot vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi. Ja komersantam pamatotu apstākļu dēļ nav informācijas par aktīvu vērtību 2021.gada 31.decembrī, tam ir pienākums saskaņot ar Regulatoru RAB vērtību tarifu projekta aprēķināšanas procesā.</i></p>

	<i>reorganizācijas procesa noslēgšanās.</i>			
66.	<p><i>12. Lai noteiktu, vai RAB sastāvā iekļautie aktīvi nepieciešami pakalpojuma sniegšanai efektīvā veidā un šo aktīvu vērtību, Regulators var uzdot komersantam veikt RAB sastāvā iekļauto aktīvu tehniskā stāvokļa, kalpošanas ilguma un izmantošanas efektivitātes novērtējumu. Regulators saskaņo pārvērtēšanas darba uzdevumu un pieņem šā darba uzdevuma izpildi.</i></p> <p><i>13. Lai noteiktu RAB vērtību, Regulators var veikt korekcijas attiecībā uz kapitāla izmaksu noteikšanu, ja tas konstatē, ka komersants tarifu aprēķina projektā iekļāvis aktīvus vai to vērtības daļu, kuri netiek izmantoti pakalpojumu efektīvai nodrošināšanai.</i></p>	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Metodikas 12. un 13.punktā Regulatoram noteiktas tiesības uzdot komersantam veikt RAB sastāvā iekļauto aktīvu tehniska stāvokļa, kalpošanas ilguma un izmantošanas efektivitātes novērtējumu un veikt korekcijas attiecībā uz kapitāla izmaksu noteikšanu. No Metodikas nav skaidri saprotams, kurā brīdī un ar kādu regularitāti Regulators šādu darbību var komersantam pieprasīt īstenot, kā arī nav saprotama kārtība kādā tiktu veiktas Metodikas 13.punktā paredzētās korekcijas. Līdzšinējā Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas kārtība 21.punktā precizēja, ka šāda veida darbību Regulators var pieprasīt tarifu projekta izvērtēšanas gaitā. AS "Sadales tīkls" aicina Metodikā precizēt, kurā brīdī Regulators šādu novērtējumu var pieprasīt. Lūdzam Metodikas 12.punktā precizēt, kādu darba uzdevumu regulators saskaņo (pārvērtēšanas vai novērtējuma). Kontekstā ar komentāru pie Metodikas 26.punkta, lūdzam izvērtēt 12. un 13. punkta lietderību šajā Metodikā.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators vērs uzmanību, ka jau šobrīd saskaņā ar Regulatora 2011.gada 15.decembra lēmuma Nr.1/32 “Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” 30.punktu pilnībā nenoslogotiem pamatlīdzekļiem tiek piemērots noteikts koeficients. Ievērojot minēto, tiesiskais regulējums attiecībā uz šo aspektu netiek mainīts. Minētā tiesību norma nodrošina efektivitātes principa ievērošanu, kā arī sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju un lietotāju tiesisko interešu līdzsvarošanu. Ņemot vērā minēto, Regulators uzskata par nepamatotu minēto iebildumu un norāda, ka nav plānots veikt izmaiņas līdzšinējā praksē.</p> <p>Papildus Regulators paskaidro, ka Metodika nosaka kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas kārtību tarifu projekta</p>	<p><i>12. Lai noteiktu, vai RAB sastāvā iekļautie aktīvi nepieciešami pakalpojuma sniegšanai efektīvā veidā un šo aktīvu vērtību, Regulators var uzdot komersantam veikt RAB sastāvā iekļauto aktīvu tehniskā stāvokļa, kalpošanas ilguma un izmantošanas efektivitātes novērtējumu. Regulators saskaņo pārvērtēšanas darba uzdevumu un pieņem šā darba uzdevuma izpildi.</i></p> <p><i>13. Lai noteiktu RAB vērtību, Regulators var veikt korekcijas attiecībā uz kapitāla izmaksu noteikšanu, ja tas konstatē, ka komersants tarifu aprēķina projektā iekļāvis aktīvus vai to vērtības daļu, kuri netiek izmantoti pakalpojumu efektīvai nodrošināšanai.</i></p>

			izstrādāšanai (1.punkts), attiecīgi arī noteikumu 12., 13. un 26.punkts (pēc konsultāciju procesa noslēgšanas atbilstošais Metodikas 27. punkts) ir piemērojams konkrēta tarifu projekta aprēķina vajadzībām.	
67.	12. Lai noteiktu, vai RAB sastāvā iekļautie aktīvi nepieciešami pakalpojuma sniegšanai efektīvā veidā un šo aktīvu vērtību, Regulators var uzdot komersantam veikt RAB sastāvā iekļauto aktīvu tehniskā stāvokļa, kalpošanas ilguma un izmantošanas efektivitātes novērtējumu. Regulators saskaņo pārvērtēšanas darba uzdevumu un pieņem šā darba uzdevuma izpildi.	AS “Conexus Baltic Grid” Jaunās metodikas 12. punkts nosaka, ka “Regulators var uzdot komersantam veikt RAB sastāvā iekļauto aktīvu tehniskā stāvokļa, kalpošanas ilguma un izmantošanas efektivitātes novērtējumu. Regulators saskaņo pārvērtēšanas darba uzdevumu un pieņem šā darba uzdevuma izpildi.” Priekšlikumi Regulatoram: Precizējams jēdziena “pārvērtēšanas darba uzdevums” saturs. Proti, Jaunajā metodikā ietverami nosacījumi vai arī atsauce uz metodiskajiem norādījumiem darba uzdevuma saskaņošanai un darba uzdevuma izpildei.	Nav ņemts vērā Regulators norāda, ka šāda precizējuma ietveršana būtu potenciāli nepilnīga, tāpēc vērtējama katrā gadījumā individuāli. Papildus skatīt skaidrojumu Viedokļu apkopojuma 66.punktā.	12. Lai noteiktu, vai RAB sastāvā iekļautie aktīvi nepieciešami pakalpojuma sniegšanai efektīvā veidā un šo aktīvu vērtību, Regulators var uzdot komersantam veikt RAB sastāvā iekļauto aktīvu tehniskā stāvokļa, kalpošanas ilguma un izmantošanas efektivitātes novērtējumu. Regulators saskaņo pārvērtēšanas darba uzdevumu un pieņem šā darba uzdevuma izpildi.
68.	15. Vidējo svērto kapitāla atdeves likmi aprēķina nominālā izteiksmē saskaņā ar šādu formulu: $wacc = r_e \times E / (E + D) + r_d \times D / (E + D)$, kur waccn – vidējā svērtā kapitāla atdeves likme nominālā izteiksmē [%];	Būvmateriālu ražotāju asociācija Papildus norādītajām nepilnībām Būvmateriālu ražotāju asociācijas ieskatā nekavējoties ir nepieciešams precizēt metodiku attiecībā uz uzņēmuma ienākuma nodokļa likmes iekļaušanu kapitāla izmaksās. Esošā formula paredz visu pašu kapitāla izmaksu pārrēķinu uz pirmsnodokļa vērtību, taču jāatzīmē, ka vismaz daļai no pašu kapitāla likmes komponentēm atsaucēs vērtība ir noteikta pirmsnodokļu apmērā. Peļņa no valsts parādzīmēm (t.sk. Vācijas valdības desmit gadu obligācijām) un līdzīgiem finanšu instrumentiem Latvijā un citās OECD valstīs tiek pilnībā aplikta ar uzņēmuma ienākumu nodokli, tāpēc	Nav ņemts vērā Finanšu teorijā un praksē šāda bezriskā likmes korekcija nav paredzēta. Finanšu aktīvu novērtēšanas modelis jeb CAPM modelis ir paredzēts, lai novērtētu sagaidāmo pašu kapitāla atdevi, ņemot vērā sistemātisko, nediversificējamo risku. Viens no šā modeļa	15. Vidējo svērto kapitāla atdeves likmi aprēķina nominālā izteiksmē saskaņā ar šādu formulu: $wacc = r_e \times E / (E + D) + r_d \times D / (E + D)$, kur waccn – vidējā svērtā kapitāla atdeves likme nominālā izteiksmē [%]; re – pašu kapitāla atdeves likme [%];

<p><i>re</i> – pašu kapitāla atdeves likme [%];</p> <p><i>E/(E+D)</i> – pašu kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu, kuras vērtība tiek pieņemta 50%;</p> <p><i>rd</i> – aizņemtā kapitāla atdeves likme [%];</p> <p><i>D/(E+D)</i> – aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu, kuras vērtība tiek pieņemta 50%;</p> <p><i>t</i> – uzņēmumu ienākuma nodokļa likme.</p>	<p>vismaz šī komponente (rf) nav iekļaujama pirmsnodokļu pārrēķinā, jo tā pēc būtības jau ir pirmsnodokļu likme.</p>	<p>pamatpieņēmumiem ir, ka investori nemaksā nodokļus un tiem nav darījuma izmaksu un līdz ar to modelis neparedz bezriskā likmju nodokļu korekciju. Ar modeli aprēķinātā pašu kapitāla atdeves likme tiek pilnībā aprēķināta pēcnodokļu izteiksmē un, aprēķinot vidējo svērto kapitāla atdeves likmi pirmsnodokļu izteiksmē, korekcija ar uzņēmumu ienākuma nodokļa likmi tiek attiecināta uz pašu kapitāla atdeves likmi kopumā, nevis tikai uz atsevišķām likmes sastāvdaļām.</p> <p>Šādā veidā pašu kapitāla atdeves likmi pirmsnodokļu izteiksmē pārrēķina arī citās Eiropas valstīs (skat. EERP Ziņojumu par Eiropas enerģētikas tīklu regulatīvo ietvaru 2022. https://www.ceer.eu/documents/104400/-/-/ae4ccaa5-796d-f233-bfa4-37a328e3b2f5; valstu faktu tabulās Ziņojuma sākumā rindās “Determination of the rate of return on equity” un</p>	<p><i>E/(E+D)</i> – pašu kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu, kuras vērtība tiek pieņemta 50%;</p> <p><i>rd</i> – aizņemtā kapitāla atdeves likme [%];</p> <p><i>D/(E+D)</i> – aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu, kuras vērtība tiek pieņemta 50%;</p> <p><i>t</i> – uzņēmumu ienākuma nodokļa likme.</p>
--	--	---	--

			<p>“Rate of return on equity before taxes” valstis skaidro formulu, kādu piemēro, lai aprēķinātu pirmsnodokļu pašu kapitāla atdeves likmi).</p>	
69.	<p>25. Aktīvus klasificē vienveidīgu vai līdzīgu pamatlīdzekļu grupās, kuras komersanti var papildināt pēc vajadzības saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, grāmatvedības normatīvajiem aktiem un pieņemto komersanta grāmatvedības politiku, saskaņojot ar Regulatoru.</p> <p>Atbilstoši noteiktajai aktīvu klasifikācijai ir noteikti minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi, kurus komersants piemēro, veicot nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas aprēķinus.</p> <p>Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu grupas un to minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi definēti katrai regulētajai nozarei šīs metodikas pielikumos:</p>	<p>AS “Gasó”</p> <p>Papildus atbilstoši esošajai redakcijai, nav noteikts, kas notiek situācijā, kur nepieciešams samazināt lietderīgās lietošanas laiku. Kā rezultātā AS “Gasó” aicina Metodikas 25.punktu papildināt ar piebildi, ka “gadījumā, ja sistēmas operators konstatē, ka kādai aktīvu grupai nepieciešams samazināt lietderīgās lietošanas laiku, sistēmas operators var iesniegt Regulatoram prasību pārskatīt lietošanas laikus”.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators norāda, ka nolietojuma un norakstījuma uzskaites pārreķins iespējams tikai Metodikas 30.punktā noteiktajos gadījumos.</p>	<p>25. Aktīvus klasificē vienveidīgu vai līdzīgu pamatlīdzekļu grupās, kuras komersanti var papildināt pēc vajadzības saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, grāmatvedības normatīvajiem aktiem un pieņemto komersanta grāmatvedības politiku, saskaņojot ar Regulatoru.</p> <p>Atbilstoši noteiktajai aktīvu klasifikācijai ir noteikti minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi, kurus komersants piemēro, veicot nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas aprēķinus.</p> <p>Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu grupas un to minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi definēti katrai regulētajai nozarei šīs metodikas pielikumos:</p> <p>25.1. elektroenerģijas pārvade – 1.pielikums;</p>

	<p>25.1. elektroenerģijas pārvade – 1.pielikums;</p> <p>25.2. elektroenerģijas sadale – 2.pielikums;</p> <p>25.3. dabasgāzes pārvade un uzglabāšana – 3.pielikums;</p> <p>25.4. dabasgāzes sadale – 4.pielikums;</p> <p>25.5. ūdenssaimniecība – 5.pielikums;</p> <p>25.6. universālais pasta pakalpojums – 6.pielikums.</p>			<p>25.2. elektroenerģijas sadale – 2.pielikums;</p> <p>25.3. dabasgāzes pārvade un uzglabāšana – 3.pielikums;</p> <p>25.4. dabasgāzes sadale – 4.pielikums;</p> <p>25.5. ūdenssaimniecība – 5.pielikums;</p> <p>25.6. universālais pasta pakalpojums – 6.pielikums.</p>
70.	<p>25. Aktīvus klasificē vienveidīgu vai līdzīgu pamatlīdzekļu grupās, kuras komersanti var papildināt pēc vajadzības saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, grāmatvedības normatīvajiem aktiem un pieņemto komersanta grāmatvedības politiku, saskaņojot ar Regulatoru.</p> <p><i>Atbilstoši noteiktajai aktīvu klasifikācijai ir noteikti minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi, kurus komersants piemēro, veicot nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas aprēķinus.</i></p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Jaunās metodikas 25. punktā noteikts, ka aktīvus jāklasificē vienveidīgu vai līdzīgu pamatlīdzekļu grupās, kuras komersanti saskaņo ar Regulatoru.</p> <p>Priekšlikums Regulatoram:</p> <p>Jaunajā metodikā ietverama norma, kas paredz, kad komersantam ir jāsaskaņo izmaiņas aktīvu klasifikācijā, proti, iesniedzot jaunu tarifu projektu vai brīdī, kad tiek mainīta aktīvu klasifikācija.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators paskaidro, ka Metodikas pielikumos ietvertās aktīvu klasifikācijas aptver būtiskākās aktīvu grupas un nosaka šo grupu minimālos lietderīgās lietošanas laikus. Metodikas pielikumu tvērums neizslēdz iespēju, ka komersants klasificē aktīvus detalizētākās aktīvu grupās, ievērojot minimālos lietderīgās lietošanas laikus, kuri noteikti Metodikas pielikumos būtiskajām aktīvu grupām, kas nozīmē, ka komersants,</p>	<p>25. Aktīvus klasificē vienveidīgu vai līdzīgu pamatlīdzekļu grupās, kuras komersanti var papildināt pēc vajadzības saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, grāmatvedības normatīvajiem aktiem un pieņemto komersanta grāmatvedības politiku, saskaņojot ar Regulatoru.</p> <p><i>Atbilstoši noteiktajai aktīvu klasifikācijai ir noteikti minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi, kurus komersants piemēro, veicot nolietojuma un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas aprēķinus.</i></p> <p><i>Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu grupas un to minimālie lietderīgās lietošanas laiki</i></p>

	<p><i>Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu grupas un to minimālie lietderīgās lietošanas laiki pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi definēti katrai regulētajai nozarei šīs metodikas pielikumos:</i></p> <p>25.1. <i>elektroenerģijas pārvade – 1.pielikums;</i></p> <p>25.2. <i>elektroenerģijas sadale – 2.pielikums;</i></p> <p>25.3. <i>dabasgāzes pārvade un uzglabāšana – 3.pielikums;</i></p> <p>25.4. <i>dabasgāzes sadale – 4.pielikums;</i></p> <p>25.5. <i>ūdenssaimniecība – 5.pielikums;</i></p> <p>25.6. <i>universālais pasta pakalpojums – 6.pielikums.</i></p>		<p>iesniedzot tarifu projektu, Regulatoram vērtēšanai nodod arī savu aktīvu klasifikāciju, iesniedzot aktīvu sarakstus.</p>	<p><i>pamatlīdzekļiem un minimālie nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstīšanas periodi definēti katrai regulētajai nozarei šīs metodikas pielikumos:</i></p> <p>25.1. <i>elektroenerģijas pārvade – 1.pielikums;</i></p> <p>25.2. <i>elektroenerģijas sadale – 2.pielikums;</i></p> <p>25.3. <i>dabasgāzes pārvade un uzglabāšana – 3.pielikums;</i></p> <p>25.4. <i>dabasgāzes sadale – 4.pielikums;</i></p> <p>25.5. <i>ūdenssaimniecība – 5.pielikums;</i></p> <p>25.6. <i>universālais pasta pakalpojums – 6.pielikums.</i></p>
71.	<p>26. <i>Ja aktīvi nav pilnībā noslogoti vai izmantoti pakalpojuma sniegšanai, aprēķināto nolietojumu vai vērtības norakstījumu koriģē atbilstoši aktīvu lietderīgajai izmantošanai.</i></p>	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>"Metodikas 26.punktā noteikti nosacījumi aktīvu nolietojuma vai vērtības norakstījuma koriģēšanai atbilstoši aktīvu noslodzes apsvērumiem.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators vērš uzmanību, ka jau šobrīd saskaņā ar Regulatora 2011.gada 15.decembra lēmuma Nr.1/32 “Elektroenerģijas</p>	<p>27. <i>Ja aktīvi nav pilnībā noslogoti vai izmantoti pakalpojuma sniegšanai, aprēķināto nolietojumu vai vērtības norakstījumu koriģē atbilstoši aktīvu lietderīgajai izmantošanai.</i></p>

		<p>Šajā kontekstā AS “Sadales tīkls” lūdz sniegt detalizētāku skaidrojumu, vai un kādas izmaiņas līdzšinējā praksē Regulators ir iecerējis attiecībā uz efektivitātes nosacījumu piemērošanu?</p> <p>Metodikas 26.punkta praktiskā piemērošana ir neskaidra, necaurspīdīga, tāpēc aicinām attiecīgo punktu izslēgt no Metodikas vai to papildināt ar nosacījumu, ka attiecīga izvērtēšana un korekcijas nav veicamas, ja aktīvi izbūvēti atbilstoši apstiprinātam attīstības plānam, vai pamatojama ar tehniska un drošuma rakstura apsvērumiem (piemēram, ir mazākā tehniski iespējamā komponente, vai lielākas, sarežģītākas iekārtas uzstādīšana dotu papildus elastības iespējas ārkārtēju situāciju gadījumos). AS “Sadales tīkls” uzsver, ka operators jau šobrīd investīcijas veic pārdomāti, tās vērtējot no īstermiņa un ilgtermiņa ekonomiskiem, tehniskiem, drošuma aspektiem, tos līdzsvarojoši ar lietotāju un sabiedrības interesēm gan īstermiņā maksāt iespējami zemas tarifus, gan vidējā termiņā nemaksāt divreiz par infrastruktūras atkārtotu pārbūvi pirms tās kalpošanas laika beigām."</p>	<p>sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” 30.punktu pilnībā nenoslogotiem pamatlīdzekļiem tiek piemērots noteikts koeficients. Ievērojot minēto, tiesiskais regulējums attiecībā uz šo aspektu netiek mainīts. Minētā tiesību norma nodrošina efektivitātes principa ievērošanu, kā arī sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju un lietotāju tiesisko interešu līdzsvarošanu. Ņemot vērā minēto, Regulators uzskata par nepamatotu minēto iebildumu un norāda, ka nekādas izmaiņas līdzšinējā praksē Regulators attiecībā uz efektivitātes nosacījumu piemērošanu nav iecerējis.</p>	
72.	<p>26. Ja aktīvi nav pilnībā noslogoti vai izmantoti pakalpojuma sniegšanai, aprēķināto nolietojumu vai vērtības norakstījumu koriģē atbilstoši aktīvu lietderīgajai izmantošanai.</p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Jaunajā metodikā precizējams, ka, ja konkrētais aktīvs ir tehniski nepieciešams visai sistēmai, tad neatkarīgi no tā noslodzes tas pilnā apmērā tiek ieskaitīts RAB un tam pilnā apmērā tiek rēķināts nolietojums (kontekstā ar Jaunās metodikas 26. punktu).</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators vērš uzmanību, ka tarifu aprēķinā ir iekļaujamas tikai tās izmaksas, kas ir tehnoloģiski un ekonomiski pamatotas un kas nepieciešamas attiecīgā sabiedriskā pakalpojuma efektīvai</p>	<p>27. Ja aktīvi nav pilnībā noslogoti vai izmantoti pakalpojuma sniegšanai, aprēķināto nolietojumu vai vērtības norakstījumu koriģē atbilstoši aktīvu lietderīgajai izmantošanai.</p>

			<p>sniegšanai. Minētais tiesiskais regulējums ir bijis spēkā arī iepriekš (skat., piemēram, Regulatora 2019.gada 3.jūlija lēmuma Nr.1/10 “Dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika” 2.3.apakšpunktu un Regulatora 2020.gada 8.oktobra lēmuma Nr.1/15 “Dabaszgāzes uzglabāšanas sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika” 2.4.apakšpunktu).</p> <p>Ievērojot minēto, tiesiskais regulējums attiecībā uz šo aspektu netiek mainīts. Prasība efektīvai infrastruktūras izmantošanai atbilst sabiedrisko pakalpojumu lietotāju tiesiskajām interesēm un stimulē sabiedrisko pakalpojumu sniedzējus attīstīt infrastruktūru tādā veidā, lai katrs jaunizveidotais aktīvs tiktu maksimāli noslogots un sistēma kopumā būtu efektīvi izmantota.</p>	
--	--	--	---	--

73.	<p>26. Ja aktīvi nav pilnībā noslogoti vai izmantoti pakalpojuma sniegšanai, aprēķināto nolietojumu vai vērtības norakstījumu koriģē atbilstoši aktīvu lietderīgajai izmantošanai.</p>	<p>AS “Gasos”</p> <p>AS “Gasos” rosina no Metodikas izslēgt 26.punktu vai norādīt, ka šis punkts nav saistošs dabasgāzes sadales sistēmas operatoram. Ņemot vērā to, ka atbilstoši Enerģētikas likuma 15. panta sestajā daļā noteiktajam, sadales sistēmas operators ir atbildīgs par sadales sistēmas apkalpošanu, drošumu, sistēmas vadību un attīstību, kā arī par sistēmas ilglaicīgu spēju nodrošināt enerģijas sadali atbilstoši pieprasījumam, vēlamies uzsvērt, ka dabasgāzes sadales sistēmu ir nepieciešams uzturēt neatkarīgi no tā, cik ļoti noslogota vai izmantota tā ir, lai pēc iespējas mazinātu jebkādu drošības risku.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators vērs uzmanību, ka tarifu aprēķinā ir iekļaujamas tikai tās izmaksas, kas ir tehnoloģiski un ekonomiski pamatotas un kas nepieciešamas attiecīgā sabiedriskā pakalpojuma efektīvai sniegšanai. Minētais tiesiskais regulējums ir bijis spēkā arī iepriekš (skat. Regulatora 2020.gada 6.augusta lēmuma Nr.1/12 “Dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika” 2.5.apakšpunktu). Ievērojot minēto, tiesiskais regulējums attiecībā uz šo aspektu netiek mainīts. Prasība efektīvai infrastruktūras izmantošanai atbilst sabiedrisko pakalpojumu lietotāju tiesiskajām interesēm un stimulē sabiedrisko pakalpojumu sniedzējus attīstīt infrastruktūru tādā veidā, lai katrs jaunizveidotais aktīvs tiktu maksimāli noslogots un sistēma</p>	<p>27. Ja aktīvi nav pilnībā noslogoti vai izmantoti pakalpojuma sniegšanai, aprēķināto nolietojumu vai vērtības norakstījumu koriģē atbilstoši aktīvu lietderīgajai izmantošanai.</p>
-----	--	--	---	--

			kopumā būtu efektīvi izmantota.	
74.	<p>29. <i>Nolietojuma vai norakstījuma uzskaites pārrēķins iespējams tikai šādos gadījumos:</i></p> <p>29.1. <i>aktīva atlikusī vērtība ir lielāka par 0, nolietojuma vai norakstījuma pārrēķins var tikt veikts par atlikušo nenorakstīto aktīva uzskaites vērtību, to izdalot uz kalpošanas periodu, kas pārskatīts, ņemot vērā tehniskos, juridiskos un ekonomiskos apsvērumus aktīva lietošanas laika pagarināšanai;</i></p> <p>29.2. <i>veikti kapitālieguldījumi konkrētam aktīvam, nolietojuma pārrēķins veicams tikai ieguldītā kapitālieguldījuma vērtības daļas apmērā;</i></p> <p>29.3. <i>aktīvus izslēdz no uzskaites.</i></p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>"Konsultāciju dokumenta 5. nodaļā, kā arī Jaunās metodikas 29. punkts nosaka gadījumus, kad nolietojuma vai norakstījuma uzskaites pārrēķins ir iespējams. Konsultāciju dokumenta 5. nodaļā minēts, ka “ierobežojumi nolietojuma pārrēķina veikšanai noteikti primāri tādēļ, lai izvairītos no sākotnējās investīcijas atkārtotas atgūšanas”. Sabiedrības ieskatā piedāvātie nolietojuma pārrēķina ierobežojumi nav ekonomiski pamatoti, jo sākotnējo investīciju atkārtota atgūšana nav iespējama, ievērojot, ka aktīvu pārvērtēšana (pēc 2021. gada 31. decembra) netiek iekļauta RAB vērtībā.</p> <p>Priekšlikumi Regulatoram:</p> <p>Jaunajā metodikā būtu jāparedz arī gadījumi, kad kalpošanas laiku izvērtēšanas rezultātā tiek secināts, ka aktīva lietošanas laiks ir samazināms.</p> <p>Ja aktīvs tiek daļēji atjaunots, nomainot kādas tā sastāvdaļas, tad nomainītās daļas vērtība izslēdzama no uzskaites. Izslēdzamās pamatlīdzekļa daļas vērtība tiek aprēķināta atbilstoši amortizētajām aizstāšanas izmaksām un tā tiek norakstīta nolietojuma izmaksās. Sabiedrība ierosina Jaunajā metodikā noteikt, ka gadījumā, kad tiek veikti kapitālieguldījumi konkrētam aktīvam, nolietojuma izmaksās (ex post) ietvert aizstātās pamatlīdzekļa daļas norakstīšanas izmaksas.</p> <p>Sabiedrība ierosina Jaunajā metodikā paredzēt, ka no uzskaites izņemtā aktīva nenorakstītā vērtība ir iekļaujama nolietojuma izmaksās (ex post)."</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators paskaidro, ka nav paredzēts Metodikā ietvert normu, kas ļauj komersantiem samazināt Metodikas pielikumos noteiktos minimālos lietderīgās lietošanas laikus. Metodika paredz, ka gadījumos, kuros aktīvi priekšlaicīgi izslēdzami no uzskaites bojājumu vai citu iemeslu dēļ, tie norakstāmi komersanta zaudējumos un nav atgūstami, iekļaujot tos regulēto tarifu izmaksās.</p>	<p>30. <i>Nolietojuma vai norakstījuma uzskaites pārrēķins iespējams tikai šādos gadījumos:</i></p> <p>30.1. <i>ja aktīva atlikusī vērtība ir lielāka par 0, nolietojuma vai norakstījuma pārrēķins var tikt veikts par atlikušo nenorakstīto aktīva uzskaites vērtību, to izdalot uz kalpošanas periodu, kas pārskatīts, ņemot vērā tehniskos, juridiskos un ekonomiskos apsvērumus aktīva lietošanas laika pagarināšanai;</i></p> <p>30.2. <i>ja veikti kapitālieguldījumi konkrētam aktīvam, nolietojuma pārrēķins veicams tikai ieguldītā kapitālieguldījuma vērtības daļas apmērā;</i></p> <p>30.3. <i>aktīvus izslēdz no uzskaites.</i></p>

75.	<p>29. <i>Nolietojuma vai norakstījuma uzskaites pārrēķins iespējams tikai šādos gadījumos:</i></p> <p>29.1. <i>aktīva atlikusī vērtība ir lielāka par 0, nolietojuma vai norakstījuma pārrēķins var tikt veikts par atlikušo nenorakstīto aktīva uzskaites vērtību, to izdalot uz kalpošanas periodu, kas pārskatīts, ņemot vērā tehniskos, juridiskos un ekonomiskos apsvērumus aktīva lietošanas laika pagarināšanai;</i></p> <p>29.2. <i>veikti kapitālieguldījumi konkrētam aktīvam, nolietojuma pārrēķins veicams tikai ieguldītā kapitālieguldījuma vērtības daļas apmērā;</i></p> <p>29.3. <i>aktīvus izslēdz no uzskaites.</i></p>	<p>AS “Gaso”</p> <p>AS “Gaso” rosina Metodikas 29.2.apakšpunkta redakciju precizēt, nosakot, ka nolietojuma pārrēķins veicams ieguldītā kapitālieguldījuma vērtības daļas apmērā, kā arī atjaunojamā aktīva esošajai atlikušajai vērtībai, gadījumā, ja tiek pagarināts lietderīgās lietošanas laiks.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Priekšlikums pēc būtības jau ietverts Metodikas 30.1.apakšpunktā.</p>	<p>30. <i>Nolietojuma vai norakstījuma uzskaites pārrēķins iespējams tikai šādos gadījumos:</i></p> <p>30.1. <i>ja aktīva atlikusī vērtība ir lielāka par 0, nolietojuma vai norakstījuma pārrēķins var tikt veikts par atlikušo nenorakstīto aktīva uzskaites vērtību, to izdalot uz kalpošanas periodu, kas pārskatīts, ņemot vērā tehniskos, juridiskos un ekonomiskos apsvērumus aktīva lietošanas laika pagarināšanai;</i></p> <p>30.2. <i>ja veikti kapitālieguldījumi konkrētam aktīvam, nolietojuma pārrēķins veicams tikai ieguldītā kapitālieguldījuma vērtības daļas apmērā;</i></p> <p>30.3. <i>aktīvus izslēdz no uzskaites.</i></p>
76.	<p><i>III. Regulējamo aktīvu bāze</i></p>	<p>SIA “Adven Latvia”</p> <p>"Esošais piedāvājums neparedz nomāto aktīvu iekļaušanu RAB. Siltumapgādes uzņēmumi, kas nav kādas pašvaldības vai valsts kapitālsabiedrības, kā tas ir ūdens saimniecības jomā, nereti daļu pakalpojuma sniegšanai nepieciešamās infrastruktūras nomā no pašvaldības maksājot pašvaldībai nomas maksu. Bieži pašvaldības nemaz neizskata iespēju atsavināt šos pamatlīdzekļus, tāpēc privātā kapitāla un pašvaldības kapitālsabiedrības tiks nostādītas nevienlīdzīgās pozīcijās attiecībā uz tarifā iekļaujamajām kapitālizmaksām.</p> <p>Aprēķinot pieļaujamās kapitālizmaksas būtu jāņem vērā arī to pamatlīdzekļu grāmatvedības vērtības, kas tiek nomāti</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>RAB tiek iekļauti tikai tie pamatlīdzekļi, kuros komersants ir ieguldījis paša piesaistītu kapitālu (pašu finansējumu vai kredītus), savukārt nomāta pamatlīdzekļa izveidē kapitāla ieguldītājs, kam būtu jāsedz kapitāla finansēšanas izmaksas, ir aktīva īpašnieks. Šajā gadījumā nomas izmaksas un pamatlīdzekļu</p>	<p><i>III. Regulējamo aktīvu bāze</i></p>

		<p>droša un kvalitatīva pakalpojuma nodrošināšanā. Nomājot siltumenerģijas ražošanai, sadalei un pārdošanai nepieciešamos pamatlīdzekļus, siltumenerģijas uzņēmumam būtu tiesības siltumapgādes tarifā iekļaut kapitāla izmaksas un saprātīgu rentabilitāti, kas aprēķināta no nomātā regulējamā pamatlīdzekļa pēc tādiem pašiem principiem kā siltumapgādes pakalpojuma sniedzēja īpašumā esošajiem aktīviem. Proti, siltumtīklu posmi, ēkas un citi pamatlīdzekļi bez kuriem nav iespējama šā pakalpojuma nodrošināšana iekļaušana kā attiecināmas uz kapitālizmaksām, nosakot, ka aprēķinā var iekļaut tikai to sākotnējo grāmatvedības vērtību bez pārvērtēšanas.</p> <p>Pēc šāda līdzīga principa darbojas regulējamo aktīvu bāzē iekļaujamo pamatlīdzekļu aprēķins Igaunijas centralizētās siltumapgādes pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā. (avots: https://www.konkurenciamet.ee/sites/default/files/soojuse_piiirhinna_koosk_lastamise_p_him_tted.pdf)</p> <p>Lūgums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai izvērtēt šādu nomāto pamatlīdzekļu iekļaušanu kapitāla izmaksās, lai nodrošinātu vienlīdzīgu pieeju, kā pašvaldības tā privātajiem kapitāla komersantiem."</p>	<p>uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tarifu aprēķina operatīvajās (ekspluatācijas) izmaksās. Savukārt komersanta kā nomnieka veiktie kapitālieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos gan ir iekļaujami RAB, un to aprēķinātais nolietojums un kapitāla atdeve ir iekļaujami tarifa izmaksās.</p>	
77.		<p>AS "Conexus Baltic Grid"</p> <p>"Konsultāciju dokumenta 6. nodaļas pamatojumā ir norādīts, ka RAB vērtība regulatīvā perioda laikā nemainās.</p> <p>Priekšlikums Regulatoram:</p> <p>Ja Jaunajā metodikā tiek saglabāts piedāvātais ex-post variants, RAB vērtībā neietverot plānotās investīcijas, tad Jaunās metodikas pamata tekstā ietverams nosacījums, ka RAB vērtība regulatīvā perioda laikā nemainās, tādējādi nodrošinot tiesisko noteiktību."</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Tas, ka RAB vērtība regulatīvā perioda ietvaros ir nemainīga, ir noteikts Metodikas 10.punktā. Līdz ar to Regulators neuzskata, ka jādublē tiesību normas un minētajā Metodikas punktā ietvertais princips jāiekļauj vēl atsevišķi, apgrūtinot Metodikas teksta uztveramību un pārskatāmību.</p>	

78.	2.pielikums	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Izteikt 2.pielikuma tabulas 2.1.1.2. apakšgrupas nosaukumu šādā redakcijā: "Mūra administratīvās ēkas"</p> <p>Saskaņošanas sanāksmē AS “Sadales tīkls” pārstāvis aicināja pārvērtēt iespēju noteikt ēku kalpošanas ilgumu atkarībā no tās lietošanas mērķa, jo lietošanas mērķis tiešā veidā ietekmē ēkas slodzes un pārbūves nepieciešamības, tādējādi saīsinot ēkas kalpošanas laiku.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators paskaidro, ka ēku klasifikācija Metodikas pielikumos veikta pēc to tehniskajiem parametriem neatkarīgi no saimnieciskās darbības veida, kādam ēku paredzēts lietot.</p>	
79.	2.pielikums	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Papildināt 2.pielikumu ar 2.1.1.4. apakšgrupu ""Tehnoloģisko procesu un rūpnieciskās ražošanas mūra ēkas"", nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 80 gadi.</p> <p>Atsevišķa ēku kategorija, kurā ietilptu speciāla lietojuma ēkas – katlu mājas, garāžas, noliktavas, sūkņu stacijas, smēdes, u.tml.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators paskaidro, ka ēku klasifikācija Metodikas pielikumos veikta pēc to tehniskajiem parametriem neatkarīgi no saimnieciskās darbības veida, kādam ēku paredzēts lietot.</p>	
80.	2.pielikums	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Papildināt 2.pielikumu ar 2.2.11. apakšgrupu "Laukumi, ceļi", nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 30 gadi.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Šī pamatlīdzekļu apakšgrupa atbilst Metodikas klasifikācijā piedāvātajai 2.3.grupai “Transporta būves”, kurai paredzēts zemāks minimālais lietderīgās lietošanas laiks, līdz ar to Metodikā piedāvātais lietošanas laiks nav pretrunā ar šeit piedāvāto. Regulatora ieskatā, detalizētāks uzskaitījums Metodikā nav nepieciešams.</p>	

81.	2.pielikums	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Papildināt 2.pielikumu ar 2.2.12. apakšgrupu "Sliežu ceļi (dzelzceļi)", nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku 25 gadi.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Šī pamatlīdzekļu apakšgrupa atbilst Metodikas klasifikācijā piedāvātajai 2.3.grupai “Transporta būves”, kurai paredzēts zemāks minimālais lietderīgās lietošanas laiks, līdz ar to Metodikā piedāvātais lietošanas laiks nav pretrunā ar šeit piedāvāto. Regulatora ieskatā, detalizētāks uzskaitījums Metodikā nav nepieciešams.</p>	
82.	3.pielikums	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Pievienot 3.pielikuma tabulā aktīvu klasifikācijas aprakstu atsevišķā kolonnā.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulatora ieskatā, aktīvu grupu nosaukumi dod pietiekamu priekšstatu par attiecīgajā grupā iekļaujamajiem aktīviem. Turklāt grupu klasifikācija un to nosaukumi veidoti, par pamatu ņemot komersantu grāmatvedības politikās noteikto par aktīvu grupēšanu.</p>	
83.	3.pielikums	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Papildināt 3.pielikumu ar 2.3.1.apakšgrupu "Citas transporta būves" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 10 gadi.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Esošais Metodikas piedāvājums nav pretrunā ar AS “Conexus Baltic Grid” piedāvāto; komersants drīkst piemērot atšķirīgus lietošanas</p>	

			laikus, kas nav mazāki par noteiktajiem minimālajiem.	
84.	<i>3.pielikums</i>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Papildināt 3.pielikumu ar 2.3.2.apakšgrupu "Ceļi un laukumi ar asfalta segumu" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 30 gadi.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Esošais Metodikas piedāvājums nav pretrunā ar AS “Conexus Baltic Grid” piedāvāto; komersants drīkst piemērot atšķirīgus lietošanas laikus, kas nav mazāki par noteiktajiem minimālajiem.</p>	
85.	<i>3.pielikums</i>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Papildināt 3.pielikumu ar 2.3.3.apakšgrupu "Monolītā betona segumi, iekārtu pamati" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 40 gadi.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Esošais Metodikas piedāvājums nav pretrunā ar AS “Conexus Baltic Grid” piedāvāto; komersants drīkst piemērot atšķirīgus lietošanas laikus, kas nav mazāki par noteiktajiem minimālajiem.</p>	
86.	<i>3.pielikums</i>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Papildināt 3.pielikumu ar 2.3.4.apakšgrupu "Betona plātņu segumi, šķembu segumi, bruģis" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 10 gadi.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Esošais Metodikas piedāvājums nav pretrunā ar AS “Conexus Baltic Grid” piedāvāto; komersants drīkst piemērot atšķirīgus lietošanas laikus, kas nav mazāki par noteiktajiem minimālajiem.</p>	

87.	3.pielikums	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Papildināt 3.pielikumu ar 3.15.grupu "Specializētie mehānismi" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 15 gadi.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulatora ieskatā, šie pamatlīdzekļi atbilst 4.2.grupai “Pārējie transportlīdzekļi”. Ņemot vērā, ka AS “Conexus Baltic Grid” piedāvātais minimālais lietderīgās lietošanas laiks nav mazāks kā Metodikā paredzētais, Regulators nesaskata lietderību izvērstākai grupas detalizācijai.</p>	
88.	3.pielikums	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Papildināt 3.pielikumu ar 4.6.grupu "Apsardzes, piekļuves kontroles sistēmas, nepārtrauktās barošanas bloki" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 10 gadi.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Metodikas pielikumi papildināti ar 4.5.grupu “Sadzīves tehnika un inventārs (t.sk. inventārs telpu apkopei)”. Regulatora ieskatā, attiecīgais piedāvājums par grupu “Apsardzes, piekļuves kontroles sistēmas, nepārtrauktās barošanas bloki” atbilst 4.5.grupai.</p>	
89.	3.pielikums	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Papildināt 3.pielikumu ar 4.7.grupu "Dator tehnika un biroja tehnika ar lietošanas laiku 4 gadi" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 4 gadi.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Metodikas pielikumi papildināti ar 4.3.1. “Dator tehnika, sakaru un biroja tehnika (izņemot mobilās elektroniskās ierīces)” un 4.3.2. “Mobilās elektroniskās</p>	

			ierīces (planšetdatori, mobilie un viedtālruņi)” apakšgrupām. Attiecīgi nosakot 4.3.1.apakšgrupai minimālo lietderīgās kalpošanas laiku pieci gadi un 4.3.2. apakšgrupai – trīs gadi.	
90.	3.pielikums	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Papildināt 3.pielikumu ar 4.8.grupu "Apsardzes un piekļuves kontroles sistēmas" ar minimālo lietderīgās lietošanas laiku 10 gadi.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Metodikas pielikumi papildināti ar 4.5.grupu “Sadzīves tehnika un inventārs (t.sk. inventārs telpu apkopei)”. Regulatora ieskatā, attiecīgais piedāvājums par grupu “Apsardzes, piekļuves kontroles sistēmas, nepārtrauktās barošanas bloki” atbilst 4.5.grupai.</p>	
91.	4.pielikums	<p>AS “Gasos”</p> <p>Papildināt 4.pielikuma 1.aktīvu kategoriju "Nemateriālie ieguldījumi" ar šādām grupām un to minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Attīstības izmaksas - 5 gadi; - Koncesijas - 5 gadi; - Licences - 5 gadi; - Tirdzniecības zīmes un līdzīgas tiesības - 5 gadi; - Datoru programmas un licences datorprogrammām - 5 gadi; 	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Esošais Metodikas piedāvājums nav pretrunā ar AS “Gasos” piedāvāto; komersants drīkst piemērot atšķirīgus lietošanas laikus, kas nav mazāki par Metodikā noteiktajiem.</p>	

		- Pārvaldības sistēmas - 10 gadi.		
92.	4.pielikums	<p>AS “Gasó”</p> <p>Precizēt 4.pielikuma 2.aktīvu kategorijas nosaukumu, izsakot to šādā redakcijā: "Zemes gabali, ēkas un būves"</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Grupas nosaukums neietver vārdu <i>zemesgabali</i>, ņemot vērā, ka zemei nolietojums netiek rēķināts, kas tādējādi arī neatstāj iespaidu uz tarifiem.</p>	
93.	4.pielikums	<p>AS “Gasó”</p> <p>Papildināt 4.pielikuma 2.aktīvu kategoriju ar grupu "Zeme", nenosakot tai minimālo lietderīgās lietošanas laiku.</p>	<p>Regulatora ieskatā, šāds papildinājums nav lietderīgs.</p>	
94.	4.pielikums	<p>AS “Gasó”</p> <p>Papildināt 4.pielikuma 2.aktīvu kategoriju ar jaunu grupu ""Tehnoloģisko iekārtu ēkas un būves"", izdalot šādas apakšgrupas un nosakot to minimālos lietderīgās lietošanas laikus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ķieģeļu, dzelzbetona - 100 gadi; - Saliekamā dzelzbetona - 80 gadi; - Koka - 50 gadi; - Metāla, t.sk.konteineri - 30 gadi; - Viegļu konstrukciju paviljoni - 15 gadi; - Ēku iekšējie kabeļi un vadi - 20 gadi; - Ēku iekšējie cauruļvadi - 20 gadi. 	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Regulators paskaidro, ka ēku klasifikācija Metodikas pielikumos veikta pēc to tehniskajiem parametriem neatkarīgi no saimnieciskās darbības veida, kādam ēku paredzēts lietot.</p>	
95.	4.pielikums	<p>AS “Gasó”</p> <p>Precizēt 4.pielikuma 2.3.grupas nosaukumu, izsakot to šādā redakcijā ""Pievedceļi, laukumi un nožogojumi"",</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Esošais Metodikas piedāvājums nav pretrunā ar AS “Gasó” piedāvāto;</p>	

		<p>izdalot šādas apakšgrupas un nosakot to minimālos lietderīgās lietošanas laikus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asfalta segumi, dzelzceļa pievedceļi, ilggadīgie stādījumi - 30 gadi; - Monolītā betona segumi - 40 gadi; - Betona plātņu segumi, šķembu segumi, bruģis - 15 gadi; - Žogi, estakādes - 20 gadi. 	<p>komersants drīkst piemērot atšķirīgus lietošanas laikus, kas nav mazāki par Metodikā noteiktajiem.</p>	
96.	4.pielikums	<p>AS "Gaso"</p> <p>Papildināt 4.pielikuma 3.1.grupu "Gāzes regulēšanas iekārtas" ar šādām apakšgrupām un to minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gāzes regulēšanas punkti (GRP) - 30 gadi; - Skapjveida gāzes regulēšanas punkti (SGRP) - 30 gadi; - Mājas regulatori - 30 gadi; - Mājas stabilizatori - 30 gadi. 	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Esošais Metodikas piedāvājums nav pretrunā ar AS "Gaso" piedāvāto. Regulators nesaskata nepieciešamību izvērstākai detalizācijai, it sevišķi, ja piedāvātie minimālie lietderīgās lietošanas laiki nav atšķirīgi no Metodikā noteiktā.</p>	
97.	4.pielikums	<p>AS "Gaso"</p> <p>Precizēt 4.pielikuma 3.15.grupas nosaukumu "Gāzes mērīšanas ierīces", izdalot grupā šādas apakšgrupas ar minimālajiem lietderīgās lietošanas laikiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viedie apkures skaitītāji (G4-G6) - 15 gadi; - Komerčiālie skaitītāji (G10-G25) - 15 gadi; - Viedie komerciālie skaitītāji (G10-G25) - 15 gadi; - Industriālie skaitītāji (G40-G...) - 15 gadi. 	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Esošais Metodikas piedāvājums nav pretrunā ar AS "Gaso" piedāvāto. Regulators nesaskata nepieciešamību detalizētākam uzskaitījumam, it sevišķi, ja piedāvātie minimālie lietderīgās lietošanas laiki nav atšķirīgi no Metodikā noteiktā.</p>	
98.	5.pielikums	<p>SIA "Liepājas Ūdens"</p>	<p>Nav ņemts vērā</p>	

		Noteikt 5.pielikuma aktīvu apakšgrupai "Ēkas" (2.1.1.apakšgrupa) minimālo lietderīgo lietošanas laiku 40 gadi, nedalot sīkāk pa apakšgrupām (svītrot 2.1.1.1., 2.1.1.2., 2.1.1.3., 2.1.1.4., 2.1.1.5.apakšgrupu)	Ēku lietderīgais lietošanas laiks ir atšķirīgs, ņemot vērā ēkas tipu.	
99.	5.pielikums	SIA "Liepājas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 2.2.4.1.apakšgrupā "Gāzes apgāde" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 20 gadi.	Nav ņemts vērā Lietošanas laiks saskaņots ar gāzes apgādes nozarē līdzīgu pamatlīdzekļu lietošanas laikiem.	
100.	5.pielikums	SIA "Liepājas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma aktīvu grupai "Ūdensapgādes sūkņi" (3.3.grupa) minimālo lietderīgo lietošanas laiku 10 gadi, nedalot sīkāk pa apakšgrupām (svītrot 3.3.1., 3.3.2., 3.3.3.apakšgrupu)	Nav ņemts vērā Esošais piedāvājums nav pretrunā ar SIA "Liepājas Ūdens" grāmatvedības uzskaiti; komersants drīkst piemērot atšķirīgus lietošanas laikus, kas nav mazāki par Metodikā noteiktajiem minimālajiem lietošanas laikiem.	
101.	5.pielikums	SIA "Liepājas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma aktīvu grupai "Kanalizācijas sūkņi" (3.4.grupa) minimālo lietderīgo lietošanas laiku 15 gadi, nedalot sīkāk pa apakšgrupām (svītrot 3.4.1., 3.4.2., 3.4.3.apakšgrupu)	Nav ņemts vērā Esošais piedāvājums nav pretrunā ar SIA "Liepājas Ūdens" grāmatvedības uzskaiti; komersants drīkst piemērot atšķirīgus lietošanas laikus, kas nav mazāki par Metodikā noteiktajiem minimālajiem lietošanas laikiem.	
102.	5.pielikums	SIA "Liepājas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 3.6.grupā "Laboratorijas iekārtas" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 10 gadi.	Nav ņemts vērā Esošais piedāvājums nav pretrunā ar SIA "Liepājas Ūdens" grāmatvedības	

			uzskaiti; komersants drīkst piemērot atšķirīgus lietošanas laikus, kas nav mazāki par metodikā noteiktajiem minimālajiem lietošanas laikiem.	
103.	<i>5.pielikums</i>	SIA “Liepājas Ūdens” Noteikt 5.pielikuma 4.1. un 4.2.grupā minimālo lietderīgo lietošanas laiku 15 gadi.	Nav ņemts vērā Esošais piedāvājums nav pretrunā ar SIA “Liepājas Ūdens” grāmatvedības uzskaiti; komersants drīkst piemērot atšķirīgus lietošanas laikus, kas nav mazāki par Metodikā noteiktajiem minimālajiem lietošanas laikiem.	
104.	<i>5.pielikums</i>	SIA “Jelgavas Ūdens” Noteikt 5.pielikuma 2.1.1.1.apakšgrupā "Monolītās ēkas ar dzelzsbetona vai betona karkasu" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 40 gadi.	Nav ņemts vērā Priekšlikums nav atbalstāms, jo tādējādi netiktu iekļauti veiktās nozares aktīvu analīzes vidējo lietderīgo lietošanas laiku rezultāti.	
105.	<i>5.pielikums</i>	SIA “Jelgavas Ūdens” Noteikt 5.pielikuma 2.1.1.2.apakšgrupā "Mūra ēkas" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 40 gadi.	Nav ņemts vērā Priekšlikums nav atbalstāms, jo tādējādi netiktu iekļauti veiktās nozares aktīvu analīzes vidējo lietderīgo lietošanas laiku rezultāti.	
106.	<i>5.pielikums</i>	SIA “Jelgavas Ūdens”	Nav ņemts vērā Priekšlikums nav atbalstāms, jo tādējādi	

		Noteikt 5.pielikuma 2.2.1.1.apakšgrupā "Tērauda ūdensapgādes cauruļvadi" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 20 gadi.	netiktu iekļauti veiktās nozares aktīvu analīzes vidējo lietderīgo lietošanas laiku rezultāti.	
107.	5.pielikums	SIA "Jelgavas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 2.2.2.1.apakšgrupā "Tērauda kanalizācijas cauruļvadi" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 20 gadi.	Nav ņemts vērā Priekšlikums nav atbalstāms, jo tādējādi netiktu iekļauti veiktās nozares aktīvu analīzes vidējo lietderīgo lietošanas laiku rezultāti.	
108.	5.pielikums	SIA "Jelgavas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 2.2.3.1.apakšgrupā "Artēziskās akas un apsaiste" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 15 gadi.	Nav ņemts vērā Minimālais lietošanas laiks noteikts 25 gadi (ņemts vērā SIA "Liepājas ūdens" priekšlikums).	
109.	5.pielikums	SIA "Jelgavas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 3.2.1.4.apakšgrupā "Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ar ražību > 1500 m3/dnn" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 25 gadi.	Nav ņemts vērā Priekšlikums nav atbalstāms, jo tādējādi netiktu iekļauti veiktās nozares aktīvu analīzes vidējo lietderīgo lietošanas laiku rezultāti.	
110.	5.pielikums	SIA "Jelgavas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 3.2.2.apakšgrupā "Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu apsaiste un aprīkojums" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 8 gadi.	Nav ņemts vērā Priekšlikums nav atbalstāms, jo tādējādi netiktu iekļauti veiktās nozares aktīvu analīzes vidējo lietderīgo lietošanas laiku rezultāti.	
111.	5.pielikums	SIA "Jelgavas Ūdens"	Nav ņemts vērā	

		Noteikt 5.pielikuma 3.2.3.apakšgrupā "Notekūdeņu dūņu apstrādes iekārtas, apsaiste un aprīkojums" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 8 gadi.	Priekšlikums nav atbalstāms, jo tādējādi netiktu iekļauti veiktās nozares aktīvu analīzes vidējo lietderīgo lietošanas laiku rezultāti.	
112.	<i>5.pielikums</i>	SIA "Jelgavas Ūdens" Noteikt 5.pielikuma 3.4.3.apakšgrupā "Kanalizācijas sūkņi (dzinēja jauda > 30 kW)" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 8 gadi.	Nav ņemts vērā Priekšlikums nav atbalstāms, jo tādējādi netiktu iekļauti veiktās nozares aktīvu analīzes vidējo lietderīgo lietošanas laiku rezultāti.	
113.	<i>5.pielikums</i>	SIA "Rīgas ūdens" Noteikt 5.pielikuma 2.2.1.1.apakšgrupā "Tērauda ūdensapgādes cauruļvadi" minimālo lietderīgo lietošanas laiku 20 gadi.	Nav ņemts vērā Priekšlikums nav atbalstāms, jo tādējādi netiktu iekļauti veiktās nozares aktīvu analīzes vidējo lietderīgo lietošanas laiku rezultāti.	
114.	<i>5.pielikums</i> <i>3.7.1.2. Elektromagnētiskie un ultraskaņas plūsmas mērītāji - 10</i>	SIA "Rīgas ūdens" Noteikt 5.pielikuma 3.7.1.2.apakšgrupā "Elektromagnētiskie un ultraskaņas plūsmas mērītāji" minimālo lietderīgās lietošanas laiku 8 gadi.	Nav ņemts vērā Regulators, nosakot minimālo lietderīgās lietošanas laiku šajā apakšgrupā, ir ņēmis vērā nozares viedokli un pieredzi, ka ultraskaņas un elektromagnētiskie skaitītāji ir precīzāki, mazāk pakļauti ārējo faktoru ietekmei, tiem nav kustīgu mehānismu, līdz ar to šie skaitītāji spēj nodrošināt precīzu patērētā	<i>5.pielikums</i> <i>3.7.1.2. Elektromagnētiskie un ultraskaņas plūsmas mērītāji – 10</i>

			<p>ūdens daudzuma uzskaiti ilgākā laika posmā. Turklāt, piemēram, ražotāja “Isoil Industria SpA” <i>IsoMag</i> skaitītājiem ražotājs savā tīmekļvietnē ir norādījis, ka modeļiem, kuriem barošana tiek nodrošināta ar sārma vai litija baterijām, bateriju kalpošanas ilgums ir līdz 15 gadiem. Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulators neatbalsta īsāka minimālā lietderīgās lietošanas laika noteikšanu jaunās paaudzes elektromagnētiskajiem skaitītājiem.</p>	
115.	<i>5.pielikums</i>	<p>SIA “Rīgas ūdens”</p> <p>Noteikt 5.pielikuma 4.4.grupā "Mēbeles un biroja aprīkojums" minimālo lietderīgās lietošanas laiku 5 gadi.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Priekšlikums nav atbalstāms, jo tādējādi netiktu iekļauti veiktās nozares aktīvu analīzes vidējo lietderīgo lietošanas laiku rezultāti.</p>	
116.	<i>5.pielikums</i>	<p>SIA “Rīgas ūdens”</p> <p>Papildus Sabiedrība ierosina balstīties uz Vācijas ūdens asociācijas izstrādāto standartu DWA-A 133E (https://webshop.dwa.de/de/dwa-a-133-wertermittlung-5-2021.html), kā arī Sabiedrības aktīvu faktiskos lietošanas laikus un noteikt šādas minimālās normas šādām aktīvu apakšgrupām:</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Priekšlikums nav atbalstāms, jo tādējādi netiktu iekļauti veiktās nozares aktīvu analīzes vidējo lietderīgo lietošanas laiku rezultāti.</p> <p>Priekšlikums par ēkām netiek ņemts vērā.</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - 2.1.1.1. Monolītās ēkas ar dzelzsbetona vai betona karkasu – 50 gadi; - 2.1.1.2. Mūra ēkas – 50 gadi; - 2.1.1.4. Saliekamu koka vai metāla paneļu ēkas, koka stāvbūves – 15 gadi; - 2.1.1.5. Vieglas konstrukcijas ēkas un pārējās ēkas – 10 gadi; - 2.2.4.2. Elektroapgāde, ārējais apgaismojums – 10 gadi; - 2.2.4.3. Sakaru komunikācijas – 10 gadi. 	Regulators paskaidro, ka ēku klasifikācija metodikas pielikumos veikta pēc to tehniskajiem parametriem neatkarīgi no saimnieciskās darbības veida, kādam ēku paredzēts lietot.	
III. Citi priekšlikumi un komentāri				
117.	<p><i>10. RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo jeb bilances vērtību gada beigās, neņemot vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, izņemot gadījumu, kad komersants kļuvis par regulējamu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju pēc 2021.gada 31.decembra, kā arī gadījumu, kad notikusi komersanta reorganizācija un reorganizācijā iesaistīts neregulēts komersants, no kura nav iespējams iegūt aktīvu vērtību uz 2021. gada 31. decembri. Minētajos gadījumos neņem vērā veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, kas notikusi pēc komersanta kļūšanas par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vai pēc</i></p>	<p>AS “Augstsprieguma tīkls”</p> <p>Tomēr, AS “Augstsprieguma tīkls” vēlas vārst uzmanību, ka praksē šāda pieejas maiņa (no regulāras RAB pārvērtēšanas uz RAB pārvērtēšanas pārtraukšanu) var izraisīt zināmus sarežģījumus, kurus ir nepieciešams risināt nekavējoties pēc jaunās pieejas ieviešanas. Proti, saskaņā ar starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, komersantiem, kuri vēsturiski ir regulāri veikuši pārvērtēšanu, tā ir jāveic arī turpmāk ne retāk kā reizi piecos gados. Tas nozīmē, ka, AS “Augstsprieguma tīkls” nākotnē veicot aktīvu pārvērtēšanu, finanšu uzskaites aktīvu vērtība atšķirsies no tās, kas ir jāpielieto RAB vērtības aprēķinam. Ņemot vērā AS “Augstsprieguma tīkls” pamatlīdzekļu vērtību, kas 2021.gada 31.decembrī sasniedza 686 milj.EUR, nākotnes pārvērtēšanu rezultātā atšķirība starp bilances vērtību un RAB vērtību var būt būtiska. Turklāt, RAB vērtības atvasināšana no bilances vērtības, atskaitot konkrētu pārvērtēšanu ietekmi, var būt ļoti sarežģīta, jo ir jāveic pārrēķins ne tikai aktīva vērtībai, bet arī jākorrigē tā vēsturiskais nolietojums (no pārvērtēšanas brīža līdz RAB vērtības noteikšanas brīdim).</p>	Regulators Metodikas 10.punktā nav noteicis, ka regulētajiem komersantiem jānodrošina atsevišķa finanšu uzskaitē un atsevišķa regulatīvā uzskaitē. Vienotas vai atšķirīgas uzskaites nodrošināšana ir komersanta izvēle. Piemēram, Eiropas Savienības regulēšanas praksē pastāv dažādas pieejas, tai skaitā vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs regulēto elektroenerģijas un dabasgāzes infrastruktūras operatoru finanšu uzskaites aktīvu vērtība atšķiras no regulēto aktīvu vērtības.	

	<p><i>reorganizācijas noslēgšanās procesa</i></p>	<p>Tādēļ, lai RAB aplēsi varētu veikt pārskatāmāk, komersantam būtu paralēli finanšu grāmatvedībai jāuztur arī regulatīvā uzskaitē. Uz šādas regulatīvās uzskaites nepieciešamību netieši norāda arī Metodikas 11.punkts. Ir jāņem vērā tas, ka šāda papildu regulatīvā uzskaitē ir saistīta ne tikai ar papildu administratīvo slogu, bet arī ar potenciālu risku. Pirmkārt, šāda uzskaitē ilga laika periodā var būt sarežģīta un kāda vienreiz pieļauta kļūda var izvērst lielas vērtību nesakritības nākotnē. Otrkārt, ikgadēja audita ietvaros zvērināti revidenti pārbauda tikai finanšu uzskaiti, tātad šādas regulatīvās uzskaites dati nebūtu auditēti. Tādēļ šādai pieejai ir ļoti būtiska Metodikā ietverta norāde par to, kāda rīcība no komersantiem ir sagaidāma un kā tieši tiks aplēsta RAB.</p> <p>Atbilstoši iepriekš minētajam, vai AS “Augstsprieguma tīkls” pareizi saprot, ka tiek sagaidīts, ka komersanti veiks un uzturēs arī regulatīvu uzskaiti, papildus finanšu uzskaitē? Vai Regulators plāno nākotnē RAB vērtību, atskaitot pārvērtēšanas pēc 2021.gada 31.decembra efektu, noteikt, koriģējot bilances aktīvu vērtību? Ja jā – AS “Augstsprieguma tīkls” lūdz Regulatoru sniegt metodiskas norādes par to, kādu tieši matemātisku korekciju rezultātā Regulators plāno no bilances vērtības nonākt līdz RAB vērtībai.</p>		
118.	<p><i>10. RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo jeb bilances vērtību gada beigās, neņemot vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, izņemot gadījumu, kad komersants kļuvis par regulējamu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju pēc 2021.gada 31.decembra, kā arī gadījumu, kad notikusi</i></p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Tomēr vēlamies vērst uzmanību, ka praksē šāda pieejas maiņa (no regulāras RAB pārvērtēšanas uz RAB pārvērtēšanas pārtraukšanu) var izraisīt zināmus sarežģījumus, kurus ir nepieciešams risināt nekavējoties pēc jaunās pieejas ieviešanas. Protī, grāmatvedības standarti komersantiem, kuri vēsturiski ir regulāri veikuši pārvērtēšanu, paredz, ka tā būtu jāturpina. Tas nozīmē, ka, komersantiem nākotnē veicot jaunas aktīvu pārvērtēšanas, finanšu uzskaites aktīvu vērtība atšķirsies no tās, kas ir jāpielieto RAB vērtības aprēķinam (jo ir jāizslēdz nākotnes</p>	<p>Metodikas 10.punkts paredz RAB noteikt kā iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo jeb bilances vērtību, neņemot vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanas ietekmi. Tas nozīmē, ka komersantam, gatavojot tarifu projektu, piemēram, 2024.gadā, jāaprēķina RAB, par</p>	

	<p><i>komersanta reorganizācija un reorganizācijā iesaistīts neregulēts komersants, no kura nav iespējams iegūt aktīvu vērtību uz 2021. gada 31. decembri. Minētajos gadījumos neņem vērā veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, kas notikusi pēc komersanta kļūšanas par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vai pēc reorganizācijas procesa noslēgšanās.</i></p>	<p>pārvērtēšanas rezultāti). Ņemot vērā to, ka Sabiedrība ir liels uzņēmums ar pamatlīdzekļiem, kuru vērtība pārsniedz vairākus simtus miljonus eiro, tad nākotnes pārvērtēšanu rezultātā atšķirība starp bilances vērtību un RAB vērtību var būt ļoti liela. Turklāt, RAB vērtības atvasināšana no bilances vērtības, atskaitot konkrētu pārvērtēšanu ietekmi, var būt ļoti sarežģīta, jo ir jāveic pārrēķins ne tikai aktīva vērtībai, bet arī jākorrigē tā vēsturiskais nolietojums (no pārvērtēšanas brīža līdz RAB vērtības noteikšanas brīdim).</p> <p>Tādēļ, lai RAB aplēsi varētu veikt pārskatāmāk, komersantam būtu paralēli finanšu grāmatvedībai jāuztur arī regulatīvā uzskaitē. Uz šādas regulatīvās uzskaites nepieciešamību netieši norāda arī Jaunās metodikas 11. punkts.</p> <p>Tomēr vēlamies vērst uzmanību uz to, ka Jaunās metodikas 10. punkts nosaka, ka RAB vērtības aplēsi ir jāsāk tieši ar iepriekšējā gada finanšu pārskata bilances vērtību gada beigās. Tas varētu būt tehniskā pretrunā ar iepriekš minēto regulatīvās uzskaites uzturēšanu. Tādēļ, lai nākotnē RAB vērtības aplēsi veiktu ar iespējami mazāku problemātiku, ir būtiski izprast pareizu aprēķina mehānismu, lai nerastos pretruna starp Jaunās metodikas 10. un 11. punktu.</p> <p>Jautājums Regulatoram:</p> <p>Vai Regulators ir paredzējis precīzu mehānismu aprēķiniem, kā no komersanta finanšu pārskata bilances vērtības varēs nonākt līdz RAB vērtībai, ņemot vērā Jaunās metodikas 10. punktu?</p>	<p>pamatu ņemot 2023.gada finanšu pārskata bilances vērtību (neņemot vērā pārvērtēšanas ietekmi 2022. un 2023.gadā, ja tāda ir).</p>	
119.	<p><i>10. RAB vērtības aprēķinos izmanto aktīvu vai to daļu iepriekšējā gada finanšu pārskata atlikušo jeb bilances vērtību gada beigās, neņemot vērā pēc 2021.gada 31.decembra veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, izņemot gadījumu, kad komersants</i></p>	<p>AS “Gaso”</p> <p>Lūgums sniegt skaidrojumu, kā, Regulatora ieskatā, plānots sadales sistēmas operatoram nodrošināt, ka sagatavojot jaunu tarifu projektu tiek izmantota RAB vērtība uz iepriekšējā gada finanšu pārskata beigām, tajā pašā laikā neņemot vērā tikai pēdējās pārvērtēšanas laikā radušos izmaksu pieaugumu vai samazinājumu. AS</p>	<p>Tas, vai komersants veic atsevišķu regulatīvo uzskaiti par RAB un atsevišķu finanšu uzskaiti, ir komersanta izvēles iespēja.</p>	

	<i>kļūvis par regulējamu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju pēc 2021.gada 31.decembra, kā arī gadījumu, kad notikusi komersanta reorganizācija un reorganizācijā iesaistīts neregulēts komersants, no kura nav iespējams iegūt aktīvu vērtību uz 2021. gada 31. decembri. Minētajos gadījumos neņem vērā veikto aktīvu pārvērtēšanu ietekmi, kas notikusi pēc komersanta kļūšanas par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju vai pēc reorganizācijas procesa noslēgšanās.</i>	“Gaso” ieskatā, šāda darbība radīs būtisku administratīvo slogu, sevišķi, ja būs jāuztur atsevišķa uzskaitē un pēc ilgāka perioda būs veiktas vairākas pārvērtēšanas.		
120.	<i>11. Komersants nodrošina RAB iekļauto aktīvu vēsturiskās vērtības uzskaites izsekojamību aktīvu līmenī pa finansējuma avotiem, dalījumā starp komersanta finansējumu un citu pušu finansējumu.</i>	AS “Gaso” Vai AS “Gaso” pareizi saprot Metodikas 11.punktā norādīto, ka komersantam RAB iekļauto aktīvu vēsturiskās vērtības uzskaites izsekojamība aktīvu līmenī pa finansējuma avotiem jānodrošina tikai tiem pamatlīdzekļiem, kas tiks nodoti ekspluatācijā sākot no 2023. gada 1. janvāra?	Vērtējot komersantu saņemtos komentārus par Metodikas 11.punkta redakciju, kā arī uzklusot viedokļu saskaņošanas sanāsmē izteiktos viedokļus par praktiskajiem uzskaites apsvērumiem no grāmatvedības uzskaites viedokļa, Regulators precizē minētā punkta redakciju, no tās izslēdzot nepieciešamību veikt attiecīgo uzskaiti aktīvu līmenī. Skatīt jaunāko Metodikas redakciju Viedokļu apkopojuma 2.punktā.	
121.	<i>14. Regulators reizi gadā līdz 1.septembrim sagatavo kapitāla</i>	AS “Conexus Baltic Grid”	Regulators turpina uzturēt administratīvās lietas	

<p><i>atdeves likmes aprēķinu un ar lēmumu nosaka kapitāla atdeves likmi. Regulatora noteikto kapitāla atdeves likmi komersants piemēro, izstrādājot tarifu projektu, kura spēkā stāšanās datums plānots nākamajā kalendārajā gadā pēc Regulatora lēmuma par kapitāla atdeves likmes noteikšanu pieņemšanas dienas.</i></p> <p><i>15. Vidējo svērto kapitāla atdeves likmi aprēķina nominālā izteiksmē saskaņā ar šādu formulu:</i></p> $\frac{wacc}{n=r_e \times E / ((E+D)) \times 1 / ((1-t)) + r_d \times D / ((E+D))}$ <p><i>kur</i></p> <p><i>waccn – vidējā svērtā kapitāla atdeves likme nominālā izteiksmē [%];</i></p> <p><i>re – pašu kapitāla atdeves likme [%];</i></p> <p><i>E/(E+D) – pašu kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu, kuras vērtība tiek pieņemta 50%;</i></p> <p><i>rd – aizņemtā kapitāla atdeves likme [%];</i></p>	<p>Jaunās metodikas 14. – 19. punktā Regulators ir ietvēris regulētās kapitāla atdeves likmes aprēķina kārtību. Salīdzinot ar šā brīža regulējumu, vienīgā atšķirība ir likmes nepārveidošana reālajā izteiksmē, savukārt pats likmes aprēķins un tajā izmantotās komponentes ir tādas pašas, kā šobrīd noteiktajā kapitāla atdeves aprēķināšanas metodikā. Tas nozīmē, ka Regulators nav veicis izmaiņas attiecībā uz problemātiku, ko bijām izcēluši jau iepriekš, proti, attiecībā uz tirgus riska piemaksu, izmēra riska piemaksu un kapitāla proporciju. Tā kā savus paskaidrojumus un analīzi par šiem jautājumiem detalizēti esam snieguši jau iepriekš un šis Konsultāciju dokuments ietver izmaiņas, kas ir vairāk saistītas ar kapitāla atdeves likmes piemērošanu nevis tās noteikšanu, šajā atzinumā tos atkārtoti nesniegsim. Tomēr uzsveram, ka savu pozīciju attiecībā uz minēto problemātiku neesam mainījuši un iebildumus uzturam pilnā apmērā.</p> <p>AS “Gaso”</p> <p>Ievērojot to, ka AS “Gaso” ir līdzpieteicēja administratīvajā tiesvedībā lietā Nr. A43004420, kuras ietvaros tiek vērtēts Regulatora rīcības tiesiskums attiecībā uz Regulatora 2018.gada 13.augusta lēmuma Nr.1/23 “Kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika) piemērošanu 2020.gada 20.augustā, izdotot padomes lēmumu Nr.109 “Par kapitāla atdeves likmi dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai“, kā arī Metodikas atsevišķu punktu, kas tiek piemēroti arī Metodikā, AS “Gaso” uztur iepriekš paustos argumentus par kapitāla atdeves likmes komponentu aprēķina pieeju.</p> <p>AS “Gaso” uzsver, ka vidējās svērtās kapitāla atdeves likmes pareiza un tirgus apstākļiem atbilstoša noteikšana dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales</p>	<p>Nr.A43004420 ietvaros pausto argumentāciju un norāda, ka arī šobrīd nesaskata pamatojumu būtisku izmaiņu veikšanai kapitāla atdeves likmes un tās sastāvdaļu aprēķināšanas pieejā.</p>	
--	---	---	--

<p>$D/(E+D)$ – aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu, kuras vērtība tiek pieņemta 50%;</p> <p>t – uzņēmumu ienākuma nodokļa likme.</p> <p>16. Pašu kapitāla atdeves likmi aprēķina saskaņā ar šādu formulu:</p> $r_e = r_f + r_c + \beta_e \times r_m + s_e,$ <p>kur</p> <p>r_f – bezriskā likme, kas noteikta kā Eiropas Centrālās bankas ikmēneša publicētā Vācijas valdības desmit gadu obligāciju vērtspapīru otrreizējā tirgus gada vidējā procentu likme desmit gadu periodā [%];</p> <p>r_c – valsts riska piemaksa, ko aprēķina kā Latvijas un Vācijas valsts desmit gadu obligāciju vērtspapīru otrreizējā tirgus gada vidējo procentu likmju starpību [%];</p> <p>β_e – pašu kapitāla beta koeficients;</p> <p>r_m – tirgus riska piemaksa [%];</p>	<p>sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai nav iespējama, neveicot būtiskus precizējumus arī kapitāla atdeves likmes noteikšanas pieejā. Lai sasniegtu tirgus situācijai atbilstošu, komersantu un pakalpojumu saņēmēju interesēm samērīgu, kā arī tiesisku vidējās svērtās kapitāla atdeves likmes noteikšanas procesu un tā rezultātu, ir nepieciešams:</p> <p>(1) Tirgus riska piemaksu balstīt uz starptautiski atzītiem pētījumiem, nodrošinot, ka nav novērojamas atšķirības periodizācijā starp bezriskā likmi un tirgus riska piemaksu un ir veikta analīze par izmantoto datu kvalitāti.</p> <p>(2) Izstrādāt izmēra un likviditātes piemaksu piemērošanas modeli. Sistemātiskais risks AS “Gasol” gadījumā ir augstāks nekā vidējam gāzes sadales uzņēmumam Eiropā mazāka izmēra un nestabilākas ekonomiskās vides dēļ. Papildus vēršam uzmanību uz to, ka AS “Gasol” ir nacionālai drošībai nozīmīgas komercsabiedrības statuss Latvijā, kas nozīmē, ka tās esošajiem akcionāriem ir ierobežotas iespējas un paildzināts process pārdodot savas akcijas, jo jebkura akcionāru maiņa jāaskaņo ar Ekonomikas ministriju un Ministru kabinetu, tādā veidā samazinot uzņēmuma akciju likviditāti.</p> <p>(3) Veidot parādsaistību likmes aprēķina formulu, balstoties uz likmē iekļautajām riska komponentēm (t.i. bezriskā likme, valsts riska piemaksa un kredītriska mijmaiņas likme), un iekļaut uzņēmumiem piemērojamās kredīšanas izmaksas;</p> <p>(4) Izstrādāt Beta aprēķina modeli atbilstoši starptautiski atzītajai un vispārpieņemtajai praksei Beta aprēķinus balstīt uz salīdzināmo uzņēmumu grupu, kuras pamatā tiek izmantots gan ģeogrāfiskais elements (piemēram, Eiropas valstis vai šaurāks areāls), gan arī industrijas elements (dabasgāzes sadales pakalpojumi).</p>		
---	--	--	--

<p><i>se – Regulatora novērtēta pašu kapitāla izmēra riska piemaksa, ko piemēro komersants, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst mikrouzņēmumu vai mazo uzņēmumu kategorijai [%].</i></p> <p><i>17. Pašu kapitāla beta koeficientu aprēķina atbilstoši pašu un aizņemtā kapitāla struktūrai saskaņā ar šādu formulu:</i></p> $\beta_e = \beta_a \times [1 + (1-t) \times (D/E)] ,$ <p><i>kur</i></p> <p><i>β_a – nozares aktīvu beta koeficients;</i></p> <p><i>D/E – nozares aizņemtā un pašu kapitāla vidējā attiecība. Ņemot vērā, ka pašu kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu un aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu ir vienādas, D/E=1.</i></p> <p><i>18. Aizņemtā kapitāla atdeves likmi rd aprēķina saskaņā ar šādu formulu:</i></p> $r_d = r_{dm} + s_d,$ <p><i>kur</i></p>	<p>AS “Gaso” piekrīt Regulatora norādītajam, ka “Neieklājot samērīgas kapitāla izmaksas, tiek radīts investīciju samazināšanas risks nozarē, proti, gan vidējā, gan ilgākā termiņā tiek samazināta pakalpojumu sniedzēja spēja segt pakalpojuma izmaksas un nodrošināt pakalpojuma kvalitātes līmeni, kas apdraud arī pakalpojuma piegādes drošību”, kā rezultātā aicina nodrošināt vienlīdzīgus nosacījumus visiem sistēmas operatoriem un precizēt kapitāla atdeves likmes aprēķina pieeju, lai tiešām nekādā veidā netiktu nepamatoti stimulēts ne īstermiņa, ne ilgtermiņa investīciju samazinājums.</p>		
--	--	--	--

	<p><i>rdm – Eiropas Centrālās bankas ikmēneša publicēto nefinanšu sabiedrībām euro valūtā izsniegto kredītu (ar sākotnējo termiņu ilgāku par pieciem gadiem; atlikumiem) gada vidējā procentu likme desmit gadu periodā [%];</i></p> <p><i>sd – Regulatora novērtēta aizņemtā kapitāla izmēra riska piemaksa, ko piemēro komersants, kurš, pēc pēdējā pieejamā gada pārskata datiem, atbilst mikrouzņēmumu vai mazo uzņēmumu kategorijai [%].</i></p> <p><i>19. Ja Regulators nav noteicis kapitāla atdeves likmi gadam, kad plānota komersanta iesniegtā tarifu projekta spēkā stāšanās, komersants piemēro Regulatora pēdējo noteikto kapitāla atdeves likmi.</i></p>			
122.	<p><i>26. Ja aktīvi nav pilnībā noslogoti vai izmantoti pakalpojuma sniegšanai, aprēķināto nolietojumu vai vērtības norakstījumu koriģē atbilstoši aktīvu lietderīgajai izmantošanai.</i></p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Vai pareizi saprotam, ka Jaunās metodikas 26.punkts varētu pilnībā nebūt attiecināms uz tiem aktīviem, kuri ir tehniski nepieciešami sistēmai neatkarīgi no to noslodzes?"</p>	<p>Metodikas 26.punkta (noslēdzoties konsultāciju procesam atbilstošais ir Metodikas 27. punkts) redakcija paredz, ka aktīvi, kuri nepieciešami pakalpojuma sniegšanai, iekļaujami RAB un par tiem paredzēts attiecīgi aprēķināt nolietojumu vai vērtības norakstījumu, kas iekļaujams tarifos.</p>	

123.	<p>29. <i>Nolietojuma vai norakstījuma uzskaites pārrēķins iespējams tikai šādos gadījumos:</i></p> <p>29.1. <i>aktīva atlikusī vērtība ir lielāka par 0, nolietojuma vai norakstījuma pārrēķins var tikt veikts par atlikušo nenorakstīto aktīva uzskaites vērtību, to izdalot uz kalpošanas periodu, kas pārskatīts, ņemot vērā tehniskos, juridiskos un ekonomiskos apsvērumus aktīva lietošanas laika pagarināšanai;</i></p> <p>29.2. <i>veikti kapitālieguldījumi konkrētam aktīvam, nolietojuma pārrēķins veicams tikai ieguldītā kapitālieguldījuma vērtības daļas apmērā;</i></p> <p>29.3. <i>aktīvus izslēdz no uzskaites.</i></p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Gadījumā, ja nolietojuma korekcija tiek veikta saistībā ar aktīvu izslēgšanas no uzskaites tā neatgriezeniska priekšlaicīga bojājuma dēļ, vai norakstīšanas zaudējums ir iekļaujams tarifu aprēķinā?</p>	<p>Regulators paskaidro, ka šādos gadījumos aktīva norakstīšanas izmaksas iekļaujamas komersanta zaudējumos, nevis tarifu aprēķinā.</p> <p>Papildus Regulators paskaidro, ka nereti komersanti izvēlas aktīvus apdrošināt un apdrošināšanas izmaksas iekļaujamas tarifu aprēķinos.</p>	
124.	<p>32. <i>Uzkrātā nolietojuma korekciju nosaka kā starpību starp regulatīvajā periodā plānotajām šīs metodikas 34.punktā minētajām nolietojuma izmaksām un faktiskajām (prognozētajām) šīs metodikas 34.punktā minētajām nolietojuma izmaksām., 33. Uzkrātās kapitāla atdeves korekciju nosaka kā starpību starp regulatīvajā periodā plānotajām šīs metodikas 34.punktā minētajām kapitāla atdeves izmaksām un faktiskajām</i></p>	<p>AS “Gasco”</p> <p>Vai AS “Gasco” pareizi saprot, ka Metodikas 32. un 33.punktā norādītās uzkrātās nolietojuma un kapitāla atdeves korekcijas nav saistošas dabasgāzes sadales sistēmas operatoram?</p>	<p>Regulators paskaidro, ka minētās normas ir attiecināmas arī uz dabasgāzes sadales sistēmas operatoru.</p> <p>Piemēram, gadījumos, kuros saņemti trešo personu pamatoti pieprasījumi vai normatīvie akti paredz nepieciešamību veikt investīcijas viedos</p>	

	<i>(prognozētajām) šīs metodikas 34. punktā minētajām kapitāla atdeves izmaksām, nemainot uz attiecīgo regulatīvo periodu piemēroto kapitāla atdeves likmi.</i>		risinājumos vai rodas tamlīdzīgi apstākļi.	
125.	<i>36. Ja komersants nav veicis aktīvu uzskaiti atbilstoši šīs metodikas 12.punktā noteiktajam, tad šādu uzskaiti un izsekojamību komersants nodrošina visiem aktīviem, kuri nodoti ekspluatācijā pēc 2023.gada 1.janvāra.</i>	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Metodikas 36.punkts nosaka pienākumu nodrošināt RAB vērtībā iekļauto aktīvu vēsturiskās vērtības uzskaites izsekojamību noteiktā detalizācijā, visiem aktīviem, kuri nodoti ekspluatācijā pēc 2023.gada 1.janvāra. AS "Sadales tīkls" lūdz detalizēti skaidrot kādam mērķim, kādi dati ir nepieciešami un kāds tehniskais izpildījums būtu uzskatāms par pieņemamu. Šajā jautājumā jānorāda, ka šo punkta redakciju var interpretēt šauri un uzskaiti nodrošināt veicot izmaiņas vienā sistēmā reģistrējot, kuru aktīvu izveidē vai pārbūvē ir bijis 3.pušu līdzfinansējums, kā arī var interpretēt plaši, paredzot uzskaites izmaiņas visās saistītajās finanšu uzskaites sistēmās aprēķinot katram aktīvam atsevišķi sadalījumā pa finansējuma avotiem nolietojumu, atlikušo vērtību un attiecinot pārvērtēšanas rezultātu.</p>	<p>Regulators paskaidro, ka redakcija ir daļēji koriģēta pēc viedokļu saskaņošanas sanāksmes, ņemot vērā plānotās izmaiņas attiecībā uz pāreju uz nominālo kapitāla atdeves likmi, kas paredz arī pāreju uz turpmāku RAB nepārvērtēšanu.</p> <p>Regulators piekrīt, ka komersantu prakse finanšu uzskaitē, nodalot trešo personu finansētos aktīvus un izslēdzot tos, ievērojot nākamo periodu ieņēmumus, ir pietiekama lietotāju interešu aizstāvības nodrošināšanai.</p> <p>Neatkarīgi no tā, Regulators rosina komersantus veikt uzskaiti attiecīgajā detalizācijā, jo nākotnē varētu rasties nepieciešamība rast risinājumu, kā nodrošināt pakalpojumu kvalitāti, drošību un pieejamību, sevišķi gadījumos, kuros</p>	

			daļa no RAB ir finansēta no trešo pušu līdzekļiem.	
126.	<p><i>39. Elektroenerģijas pārvades sistēmas operators, elektroenerģijas sadales sistēmas operators, dabasgāzes pārvades sistēmas operators, dabasgāzes sadales sistēmas operators un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators šo metodiku pirmo reizi piemēro, izstrādājot tarifu aprēķina projektu, ar kuru tiek noteikts jauns regulatīvais periods.</i></p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid”</p> <p>Jaunās metodikas 39.punkts noteic, ka šo metodiku pirmo reizi piemēro, izstrādājot tarifu aprēķina projektu, ar kuru tiek noteikts jauns regulatīvais periods. Saskaņā ar 2019. gada 27. novembra Regulatora lēmumu Nr. 171 spēkā esošie pārvades pakalpojuma tarifi ir apstiprināti laika periodam no 2020. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 30. septembrim. Tā kā nav paredzami jauni dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi, kas stātos spēkā no 2022. gada 1. oktobra, tad spēkā esošie dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi tiks piemēroti līdz pat jauna regulatīvā perioda sākumam. Sabiedrība norāda, ka šobrīd nepastāv noteikumi kapitāla izmaksu vērtības noteikšanai gāzes gadam 01.10.2022.-30.09.2023.</p> <p>Priekšlikumi Regulatoram:</p> <p>Sabiedrība norāda, ka ir nepieciešami pārejas noteikumi, kas noteiktu kapitāla izmaksu aprēķināšanas kārtību gāzes gadam 01.10.2022.-30.09.2023. (gan piemērojamā likme, gan RAB vērtība).</p>	<p>Regulators norāda, ka pārejas nosacījumus saistībā ar kapitāla izmaksu aprēķināšanas kārtību 01.10.2022.–30.09.2023. gāzes gadam izvērtēs, izstrādājot Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodiku.</p>	
127.		<p>Būvmateriālu ražotāju asociācija</p> <p>Tāpat ļoti būtiski ir detalizēt pārējās pašu kapitāla atdeves komponentes – pašu kapitāla beta koeficientu (β_e) un tirgus riska piemaksu (r_m), jo pašreizējā situācijā to apmērs un atsauces vērtības nav publiskas un patērētāji nevar pienācīgi aizstāvēt savas intereses. Atstājot proporcionāli lielu daļu no šīm vērtībām diskretas, tirgus dalībniekiem tiek radītas pamatotas šaubas par to objektivitāti.</p>	<p>Regulators nepiekrīt, ka kapitāla atdeves likmes aprēķinos izmantotās beta koeficientu un tirgus riska piemaksas vērtības nav publiski pieejamas, jo šīs vērtības tiek publicētas EERP tīmekļa vietnē Ziņojuma par Eiropas enerģētikas tīklu regulatīvo ietvaru pielikumos (piemēram, šajā 2022.gadā publicētā</p>	

			<p>EERP ziņojuma pielikumā https://www.ceer.eu/documents/104400/7324389/Regulatory+Frameworks+Report+-+Annex+4.zip/6a86bb2a-656e-cf70-f79b-db3b595257c2) un ir publiski pieejamas. Regulators lēmumos par kapitāla atdeves likmes noteikšanu norāda datu avotus un aprēķinu gaitu tā, lai būtu iespējams izsekot kapitāla atdeves likmes sastāvdaļu vērtību aprēķināšanai.</p>	
128.		<p>AS “Augstsprieguma tīkls”</p> <p>Konsultāciju dokuments nerisina elektroenerģijas pārvades sektorā augošu problēmu ar trešo personu finansētu aktīvu kapitāla atdeves vai nolietojuma iekļaušanu RAB un pārvades sistēmas tarifā. 2022. gadā trešo personu finansētu aktīvu īpatsvars AS “Augstsprieguma tīkls” bilancē sasniedz 34% un pēc sinhronizācijas aktivitāšu noslēguma 2026. gadā šādu aktīvu īpatsvars pārsniegs 50%. Šiem aktīviem nokalpojot lietderīgo kalpošanas laiku sistēmas operators būs spiests veikt nesamērīgi straujas investīcijas to aizvietošanai un attiecīgi būtiski palielināt pārvades sistēmas tarifu. AS “Augstsprieguma tīkls” apzinās, ka šā jautājuma risinājums ir plašāks par Konsultāciju dokumenta tvērumu, bet vienlaikus aicina Regulatoru aktualizēt šo jautājumu plašākā diskusijā, kas aptver vienlīdz Eiropas Savienības līdzfinansējuma institūciju izvirzītos nosacījumus, gan</p>	<p>Regulators ir iesaistīts starptautiskās Regulatoru un citās darba grupās saistībā ar regulēšanas jautājumiem, tai skaitā ar trešo personu finansētu aktīvu aizstāšanu. Regulators piekrīt, ka jārod situācijas risinājums un tas tiek meklēts plašākā - Eiropas Savienības līmenī, lai neradītu nevienlīdzīgus konkurences apstākļus starp dalībvalstīm.</p>	

		pārslodzes maksas ieņēmumu un klientu līdzfinansēto aktīvu regulējumu.		
129.		<p>AS “Sadales tīkls” (viedoklis izteikts Atkārtotajā saskaņošanas sanāksmē)</p> <p>Attiecībā uz finanšu ieguldījumu neiekļaušanu RAB. Šā brīža neprognozējamā situācija izejvielu tirgos liek komersantam izvērtēt iespēju iegādāties kapitāldaļas vai veikt investīcijas attiecīgās sabiedrībās, kas veicinātu OPEX izmaksu ekonomiju un palīdzētu samazināt tarifu, taču šādus ieguldījumus nav paredzēts iekļaut RAB. Kā Regulators skaidro savu pozīciju attiecībā uz finanšu ieguldījumu neiekļaušanu RAB?</p>	<p>Regulators paskaidro, ka investīciju stimuli, tai skaitā investīciju, kas mērķētas OPEX efektivizācijai, ir Regulatora redzeslokā, taču šobrīd, lai nodrošinātu savlaicīgu kapitāla atdeves likmes pieejas maiņu, tika nolemts virzīt Metodiku bez investīciju un efektivizācijas stimuliem. Regulators piekrīt, ka situācija ir mainījusies un būtu jāvērtē dažādu risinājumu ieviešana, tāpēc ir nepieciešams turpināt diskusiju par investīciju stimulu izveidošanu un saskata šo kā nākamo solim metodikas attīstībā un uzlabošanā.</p>	
130.		<p>AS “Gasos”</p> <p>Vai AS “Gasos” pareizi saprot, ka Metodikas 4.pielikumā norādītie lietderīgās lietošanas laiki ir jāpiemēro, aprēķinot nolietojumu, sākot ar nākamo regulatīvo tarifa periodu?</p>	<p>Regulators apstiprina, ka Metodikas 4.pielikumā norādītie lietderīgās lietošanas laiki ir jāpiemēro, aprēķinot nolietojumu, sākot ar nākamo regulatīvo periodu.</p>	
131.	<i>5.pielikums</i>	SIA “Liepājas Ūdens”	<p>Regulators paskaidro, ka Metodikas pielikumi par aktīvu klasifikāciju un minimālo lietderīgo laiku</p>	

		<p>Ņemot vērā iepriekš minēto, sniedzam savus komentārus, kas, mūsaprāt, ir būtiski un noteikti ņemami vērā pilnveidojot minēto Metodiku.</p> <p>1. Šā gada 20.jūlija tiešsaistes sanāksmē tika teikts, ka novienādoto pamatlīdzekļu (PL) piedāvātie lietderīgās lietošanas laiki (LLL) ir iegūti kā vidējie lielumi no ūdensapgādes uzņēmumos pielietotajiem. Redzot piedāvātos lielumus, rodas šaubas, ka šādi lielumi varētu rasties matemātisku darbību rezultātā.</p> <p>2. Regulatora piedāvāto PL LLL ieviešana ir pretrunā ar spēkā esošajiem grāmatvedību un gada pārskatu sagatavošanu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem. Šajos likumos un Ministru kabineta noteikumos uzņēmuma vadībai ir uzdoti pienākumi un dotas tiesības noteikt PL nolietojuma aprēķināšanas kārtību. Lai Metodika iekļautos pārējo normatīvo aktu sistēmā, jāmaina kā attiecīgie likumi, tā arī Ministru kabineta noteikumi.</p> <p>3. Regulatora piedāvātajā LLL versijā un LU pielietotajā, kas balstās pieredzes informācijā, ir redzamas lielas atšķirības. Piemēram, regulatora piedāvātie LLL Ēku grupā ir vienādi ar Ministru kabineta noteikumos Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” noteiktajiem LLL (skatīt tabulu). Savukārt, Grāmatvedību regulējošajos normatīvajos aktos, budžeta iestāžu un saimniecisko uzņēmumu grāmatvedību atšķirība tiek norādīta, uzsvērtā un nodalīta. Šobrīd Metodikā minētie vidējie rādītāji neatbilst Latvijā esošai reālai situācijai.</p> <p>4. LU notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (NAI) netiek uzskaitītas kā viens objekts, bet katrs tehnoloģiskais komponents atsevišķi ar savu LLL. Nostādinātāji, aerācijas baseini, gaisa pūtēji, dažādi sūkņi, vadības sistēmas, dūņu preses – katram ir savs LLL. Kopā 263 uzskaites objekti ar LLL no 3;4;6;8;10;15;20;25;30;40 līdz 50 gadiem. Liepājas NAI plānotā jauda ir 55’000 m3/dnn, kas pēc Metodikas iznāk LLL 40 gadi. Līdz ar to LU aprēķina</p>	<p>noteikšanu veidoti, lai izskaustu nevienlīdzīgu praksi komersantu starpā, jo Regulators ir novērojis, ka vienādiem/ līdzīgiem pamatlīdzekļiem/ pamatlīdzekļu grupām noteikti dažādi kalpošanas laiki, kā arī Regulators saredz administratīvā sloga samazināšanos ilgtermiņā tarifu vērtēšanas procesā saistībā ar aktīvu uzskaiti.</p> <p>Metodikā noteiktā klasifikācija un minimālie lietderīgie lietošanas laiki nozaru specifisko pamatlīdzekļu grupās noteikti, analizējot regulēto komersantu aktīvus, tādējādi var secināt, ka analīzes rezultāti raksturo praksi nozarē. Savukārt nozarēm nespecifisko, savstarpēji salīdzināmo aktīvu grupās izmantota gan nozaru datu analīze, gan lietošanas laiki, kas noteikti Ministru kabineta 2018.gada 13.februāra noteikumos Nr.87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs”.</p> <p>Regulators paskaidro, ka Metodikas pielikumos</p>	
--	--	--	---	--

		<p>mazāku, un precīzāku, nekā piedāvāts Metodikā, ikgadējo nolietojumu.</p> <p>5. Kanalizācijas sūkņu stacijās dažādām komponentēm ir dažādi LLL. Sākot no 3;6;8 līdz 15 gadiem.</p> <p>6. Līdzīgi kā NAI, arī ūdens sagatavošanas iekārtas netiek uzskaitītas kā atsevišķs objekts. Atsevišķi tiek uzskaitīti kompresori, filtri, frekvenču konvektori, vadības sistēmas – katrs ar savu LLL no 5;8;25 līdz 40 gadiem. Esošo atdzelžošanas iekārtu jauda ir 620 un 750 m³/h, tātad atbilstoši piedāvātajam - 30 gadi.</p> <p>7. Ar stikla šķiedru stiprinātās poliestera caurules (GRP), pozīcijas 2.2.1.2. un 2.2.2.2. noteiktais LLL 80. Nav saprotams, kā šāds ļoti ilgs laiks parādījies metodikā?</p> <p>8. Dažādu jaudu sūkņiem dažādi LLL. Tas ne vienmēr atbilst īstenībai. Mazākas jaudas sūknis var nostrādāt vairāk stundas, un lielākas jaudas - mazāk stundu, tie ir dažādi resursi. LU gadījumā visiem ūdens sūkņiem ir vienāds LLL, un arī kanalizācijas sūkņiem tas ir vienāds.</p> <p>9. Ir dažādu veidu PL, kas nav pieminēti piedāvātajā LLL sistēmā, bet kas atstāj būtisku iespaidu uz nolietojumu: Pazemes KSS 50 gadi; notekūdeņu izvads jūrā 50 gadi; krasta stiprinājums 20 gadi; bīdāmie vārti 20 gadi; saules elektrostacija 20.</p> <p>LU gadījumā dažādu PL LLL ir noteikti, pamatojoties uz līdzīgu PL izmantošanas pieredzi (skatīt pielikumu).</p> <p>Lūdzam izvērtēt mūsu komentārus un ņemt tos vērā, veidojot dokumentu par kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku. Reālās situācijas raksturojums, ko esam ieskicējuši iepriekš minētajos punktos, liecina par to, ka unificēti LLL, turklāt, ņemot vērā dažādas situācijas</p>	<p>ietvertās aktīvu klasifikācijas aptver būtiskākās aktīvu grupas un nosaka šo grupu minimālos lietderīgās lietošanas laikus.</p> <p>Metodikas pielikumu tvērums neizslēdz iespēju, ka komersants klasificē aktīvus detalizētākās aktīvu grupās, ievērojot minimālos lietderīgās lietošanas laikus, kas noteikti Metodikas pielikumos būtiskajām aktīvu grupām.</p>	
--	--	---	--	--

		dažādos uzņēmumos, nevar tikt pielietoti ūdensapgādes pakalpojumu tarifu aprēķinu vienkāršošanai.		
--	--	---	--	--

Purviņa, 67097249

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU